

Živnostenské podnikání v České republice a v Evropské unii

Diplomová práce

Studijní program:

N0413A050007 Podniková ekonomika

Studijní obor:

Management podnikových procesů

Autor práce:

Bc. Jana Pešoutová, DiS.

Vedoucí práce:

Ing. Jaroslava Syrovátková, Ph.D.

Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Zadání diplomové práce

Živnostenské podnikání v České republice a v Evropské unii

Jméno a příjmení: **Bc. Jana Pešoutová, DiS.**
Osobní číslo: E19000483
Studijní program: N0413A050007 Podniková ekonomika
Specializace: Management podnikových procesů
Zadávací katedra: Katedra podnikové ekonomiky a managementu
Akademický rok: **2020/2021**

Zásady pro vypracování:

1. Stanovení cílů.
2. Literární rešerše.
3. Vymezení živnostenského oprávnění.
4. Podnikání v rámci Evropské unie a tvorba příručky.
5. Návrh doporučení.
6. Formulace závěrů.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: 65 normostran
Forma zpracování práce: tištěná/elektronická
Jazyk práce: Čeština

Seznam odborné literatury:

- KHORANA, S., M. GARCÍA. 2018. *Handbook on the EU and International Trade*. ISBN: 978-178-536-746-5.
- KOLÁŘOVÁ, M. 2013. *Velká kniha pro podnikání*. Olomouc: Rubico, ISBN: 978-80-7346-157-7. Pořízek, P. 2013. *Vstup cizince na území státu. Pohled mezinárodního, unijního a českého práva*. Praha: Linde Praha, ISBN 978-807-2019-076.
- PROQUEST. 2020 *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [Cit. 2020-09-29]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>.
- *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu.*
- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání
- Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech
- Zákon č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb.

Konzultant: Ing. Milena Havlová referent oddělení živnostenský úřad pracovník jednotného kontaktního místa – JKM odboru správního a živnostenského

Vedoucí práce: Ing. Jaroslava Syrovátková, Ph.D.
Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání práce: 1. listopadu 2020
Předpokládaný termín odevzdání: 31. srpna 2022

doc. Ing. Aleš Kocourek, Ph.D.
děkan

L.S.

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé diplomové práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má diplomová práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

15. prosince 2021

Bc. Jana Pešoutová, DiS.

Anotace

Diplomová práce se zaměřuje na živnostenské podnikání v České republice a v Evropské unii pro osoby samostatně výdělečně činné. Teoretická část práce se zabývá vysvětlením pojmů, jako je živnost, rozdělení živností, živnostenský úřad a kontrola. Popisuje také v rámci Evropské unie volný pohyb služeb, který umožňuje přeshraniční poskytování služeb nebo usazení v členském státě. V praktické části je zjišťováno, za jakých podmínek na základě usazení lze založit živnostenské oprávnění v Polské republice a ve Spolkové republice Německo.

Klíčová slova

Živnost, živnostenské podnikání, živnosti ohlašovací, živnosti koncesované, živnostenský úřad, živnostenská kontrola, volný pohyb služeb, odborná kvalifikace, přeshraniční poskytování služeb, usazení, Polská republika, Spolková republika Německo

Annotation

The thesis focuses on trade business of self-employed in the Czech Republic and European Union. The theoretical part deals with explanation of terms such as trade, division of trades, trade office and inspection. It also describes free movement of services which allows international trade within European Union and settlement of business in a member state. In a practical part is examined in what conditions it can be established trade license in Poland and in Germany.

Keywords

Trade, trade business, reporting trade, licensed trade, trade office, trade license control, free movement of services, professional qualifications, cross - border provision of services, establishment, Republic of Poland, Federal Republic of Germany

Poděkování

Touto formou bych velice ráda poděkovala paní Ing. Jaroslavě Syrovátkové, Ph.D. za její cenné a hodnotné rady, vstřícné jednání a čas, který mi věnovala při vedení této závěrečné práce. Dále bych chtěla poděkovat konzultantce paní Ing. Mileně Havlové za spolupráci a trpělivost při konzultaci s poskytnutými informacemi a panu Jiřímu Zahradníkovi z hospodářské komory vedené v Drážďanech, za jeho odborné rady z oblasti podnikání ve Spolkové republice Německo. Děkuji také rodině za obrovskou podporu a toleranci v průběhu celého studia.

Obsah

Seznam tabulek.....	12
Seznam zkratek.....	13
Úvod.....	14
1 Teoretická východiska.....	15
1.1 Definice pojmu živnost.....	15
1.2 Co není živnost	15
1.3 Provozování živnosti.....	16
1.4 Všeobecné podmínky provozování živnosti	17
1.5 Zvláštní podmínky provozování živnosti	18
1.5.1 Odborná způsobilost.....	18
1.6 Subjekty oprávněné provozovat živnost.....	19
1.7 Odpovědný zástupce	20
2 Rozdělení živností	22
2.1 Živnosti ohlašovací	22
2.1.1 Živnosti řemeslné	22
2.1.2 Živnosti vázané.....	22
2.1.3 Živnost volná	23
2.2 Živnosti koncesované	23
2.3 Výpis z živnostenského rejstříku	23
2.4 Změny údajů	24
2.5 Zánik živnostenského oprávnění	25
3 Živnostenský úřad	26
4 Živnostenská kontrola.....	27
4.1 Povinnosti kontrolujících osob	28
4.2 Práva kontrolujících osob	28
4.3 Povinnosti podnikatele.....	29

4.4	Přestupky	30
5	Registrace OSVČ na úřadech.....	32
5.1	Finanční úřad	32
5.2	Sociální zabezpečení.....	33
5.2.1	Vyměřovací základ.....	34
5.3	Zdravotní pojištění.....	34
5.3.1	Vyměřovací základ.....	35
6	Volný pohyb služeb	36
6.1	Jednotné kontaktní místo	37
6.2	Vydávání osvědčení o odborné kvalifikaci	38
6.2.1	Doklad a žádost o osvědčení	40
6.3	Základní zásady uznávání odborné kvalifikace.....	41
6.3.1	Uznání odborné kvalifikace	41
6.4	Zajímavosti	43
7	Podnikání ve vybraných zemích Evropské unie.....	44
7.1	Přeshraniční poskytování služeb a usazení.....	45
7.1.1	Přeshraniční poskytování služeb	46
7.1.2	Usazení	48
7.2	Odborná kvalifikace	49
7.3	Usazení ve Spolkové republice Německo	52
7.3.1	Komory.....	53
7.3.2	Zdravotní pojištění	54
7.3.3	Ohlášení regulované činnosti	54
7.3.4	Daně	56
7.3.5	Kontrola podnikání.....	57
7.3.6	Sankce	58
7.4	Usazení v Polské republice.....	58

7.4.1	Principy podnikání.....	60
7.4.2	Regulovaná povolání	62
7.4.3	Kontrola podnikání	62
7.4.4	Ohlášení regulované činnosti.....	63
7.4.5	Zahájení živnostenského podnikání.....	65
7.4.6	Přerušeni živnostenského podnikání	65
Závěr	67
Seznam použité literatury	70
Přílohy	73

Seznam tabulek

<i>Tabulka 1: Minimální měsíční vyměřovací základ.....</i>	34
<i>Tabulka 2: Vyměřovací základ zdravotního pojištění v KČ.....</i>	35
<i>Tabulka 3: Příklad koncesované živnosti s požadovanou odbornou způsobilostí</i>	42
<i>Tabulka 4: Počet podnikatelů podnikajících v České republice k 30. 9. 2021</i>	44
<i>Tabulka 5: Počet podnikatelů v okresce svobodného státu Saska ke dni 12. 11. 2021.....</i>	58

Seznam zkratk

AOK	Allgemeine Ortskrankenkasse (název zdravotní pojišťovny)
BAG	Bundesagentur für Güterverkehr (Spolková agentura pro nákladní dopravu)
CEIDg	Centrální registr a informace o ekonomické činnosti
CRM	centrální registrační místa
č.	číslo
Čl.	článek
ČR	Česká republika
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
DPH	daň z přidané hodnoty
EHP	Evropský hospodářský prostor
EPC	European Professional Card (Evropský profesní průkaz)
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EUR	euro
IHK	Die Industrie- und Handelskammern (obchodní a průmyslová komora)
JKM	Jednotné kontaktní místo
JRF	Jednotný registrační formulář
Kč	Korun českých
MDČR	Ministerstvo dopravy České republiky
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
odst.	odstavec
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
p. p.	pozdějších předpisů
pol.	Položka
r.	rok
Sb.	sbírka
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna
ŽZ	Živnostenský zákon

Úvod

Diplomová práce na téma Živnostenské podnikání v České republice a v Evropské unii je zaměřena na komparaci podnikatelské činnosti v České republice a v našich sousedních státech. Nejprve se zaměří na přesné vymezení živnostenského podnikání. Popisuje hlavní znaky živnostenského podnikání, vymezení pojmů co je a co není živností, rozdělení živností na ohlašovací a koncesované, podmínky provozování živnosti a popisuje proces vzniku živnostenského oprávnění.

V další části diplomová práce definuje základní principy podnikání v Evropské unii, se zaměřením na vnitřní trh Evropské unie, svobodu pohybu zboží, služeb a kapitálu a uznávání odborné kvalifikace. Porovnává podmínky pro zahájení živnostenského podnikání vybraných zemí Evropské unie. Mezi vybrané země patří Polská republika a Spolková republika Německo.

Cílem a přínosem diplomové práce je ujasnění, co vše je potřeba pro získání živnostenského oprávnění v České republice a ve vybraných sousedních státech. Pro přehlednost bude vytvořena příručka pro podnikatele, kteří mají zájem podnikat v sousedních státech.

Údaje, které byly použity do praktické části diplomové práce, byly získány z hospodářské komory v Německu (ze svobodného státu Sasko) a hospodářské komory v Jablonci nad Nisou, která spolupracuje s Polskou republikou.

1 Teoretická východiska

Tato kapitola bude věnována základním pojmům, které se vážou k založení živnostenského podnikání.

1.1 Definice pojmu živnost

Právní předpis, který vymezuje základní podmínky pro podnikání v České republice je zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění p. p., dále jen ŽZ. Zmiňovaný zákon je platný pro fyzické i právnické osoby, které chtějí vykonávat činnost, získanou na základě živnostenského oprávnění.¹

Zákon č. 455/1991 Sb. definuje živnost v § 2: „*Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.*“

Soustavnost znamená, že je činnost vykonávána dlouhodobě či trvale. Jedná se o pravidelně opakující se činnost, kam patří i sezónní činnosti. Živnost je dále definována samostatností, což je chápáno tak, že činnost není vykonávána v závislém vztahu, podnikatel není nikým řízen. Živnost je dále provozována vlastním jménem, kdy provoz živnosti a úkony s tím spojené jsou prováděny pod jménem podnikatele, názvem subjektu nebo firmou. Podnikatel vždy za svoji podnikatelskou činnost odpovídá sám a nemůže odpovědnost převést na jinou osobu. Dalším znakem živnosti je její provozování za účelem zisku. V tomto případě není rozhodující, zda bylo zisku dosaženo, ale že podnikatel chtěl zisku dosáhnout. Posledním znakem živnosti je její provozování za podmínek stanovených živnostenským zákonem.²

1.2 Co není živnost

Živnostenský zákon obecně definuje podnikání a stanovuje jeho znaky, které by měly být splněny. Zároveň vylučuje podnikání, která živností nejsou. Pod živnostenský zákon nespádají například činnosti:

- Vyhrazené zákonem státu, tvůrčí činnosti (vynálezy, autorství), kolektivní správy práva autorského, restaurování, archeologické výzkumy.

¹ Horzinková, 2010/2011, s. 14

² § 3 zákona č. 455/1991 Sb. ve znění p. p.

- Lékařů, zdravotníků, farmaceutů, poskytování zdravotních služeb.
- Advokátů, notářů, exekutorů, znalců a tlumočnicků, zeměměřičů, architektů, inspektorů, auditorů.
- S účinností od 1. ledna 2021 soudních tlumočnicků a soudních překladatelů.
- Veškeré činnosti bank, provozování hazardu.
- Hornictví, výroba/přenos/distribuce/obchod s elektřinou, plynem a tepelné energie, zemědělství, námořní doprava, drážní doprava.
- Zacházení s návykovými látkami, nakládání s nebezpečnými látkami, provozování obchodní letecké dopravy, nakládání s rizikovým biologickým toxinem.
- Inspekce, rozhlas a televizní vysílání, zprostředkování zaměstnání, provozování stanic technické kontroly.
- Výchova a vzdělávání ve školském zařízení, provozování zoologických zahrad, pohřebišť, archivnictví.
- Poskytování sociálně-právní ochrany a služeb, pronájmy nemovitostí.
- S účinností od 1. ledna 2021 také provozování poštovních služeb a výkon znalecké činnosti znalců.

Vyloučené činnosti, které nejsou živností, jsou v živnostenském zákonu aktualizovány a doplňovány. Vyloučené činnosti, které nespádají pod ŽŽ, jsou regulovány zákony jim určenými. Při posuzování, zda daná činnost je, či není živností, je rozhodující obsah této činnosti, nikoliv její název.³

1.3 Provozování živnosti

O založení živnosti může požádat fyzická i právnická osoba, která splňuje podmínky stanovené ŽŽ. Za českou osobu, se pro účely ŽŽ považuje fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky. Zákon povoluje fyzickým osobám, které nemají bydliště na území České republiky, provozovat živnost za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako občanu České republiky. Za českou osobu, se pro ŽŽ považuje fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky. Zahraniční fyzická osoba, která zamýšlí provozovat živnost, má povinnost mít povolení k pobytu na území České republiky. Při ohlášení musí zahraniční fyzická osoba doložit

³ § 3 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

k žádosti o živnost doklad prokazující udělení víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu.⁴

1.4 Všeobecné podmínky provozování živnosti

V ŽZ § 6 nalezneme všeobecné podmínky k provozování živnosti fyzickými osobami. Zákon stanovuje plnou svéprávnost a bezúhonnost. Za bezúhonnou není považována osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin, který byl spáchaný v souvislosti s podnikáním či předmětem podnikání.

Všeobecné podmínky musí splňovat každý podnikatel bez ohledu na činnost, kterou chce provozovat. Splnění těchto podmínek je zkoumáno u fyzických i právnických osob. V případě právnické osoby je splnění požadováno u odpovědného zástupce, statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu. Pokud není splněna některá z podmínek provozování živnosti, rozhodne obecní živnostenský úřad o tom, že živnostenské oprávnění nevzniklo nebo že ohlašovatel nesplnil podmínky pro jeho vznik.

První všeobecnou podmínkou provozování živnosti je plná svéprávnost. Svěprávností je myšlena způsobilost nabývat vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem. V České republice je svéprávnost obvykle dosažena 18. rokem věku. Lze ji však nahradit přívolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti. Toto je podmíněno dosažením 16. roku věku a žadatel o svéprávnost se musí sám uživit a obstarat si své záležitosti. Dalším způsobem dosažení svéprávnosti je uzavření manželství.

Druhou všeobecnou podmínkou provozování živnosti je bezúhonnost. U občanů České republiky je bezúhonnost dokládána živnostenskému úřadu výpisem z evidence Rejstříku trestů z České republiky, který si živnostenský úřad sám elektronicky vyžádá. V případě pochybností si živnostenský úřad může vyžádat i opis pravomocného rozhodnutí od soudu. Osoba nesmí být pravomocně odsouzena za úmyslný trestný čin spáchaný v souvislosti s podnikáním nebo s předmětem podnikání, o který žádá.

⁴ § 5 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

Občané jiného členského státu Evropské unie, státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, rodinní příslušníci této osoby, osoby s postavením dlouhodobě pobývajících rezidenta a rodinní příslušníci těchto osob, kterým byl na území České republiky povolen dlouhodobý pobyt, dokládají bezúhonnost výpisem z evidence trestů nebo rovnocenným dokladem vydaným příslušným soudním nebo správním orgánem státu, jehož je občanem nebo státem posledního pobytu. Doklad o bezúhonnosti nesmí být starší než 3 měsíce.

Ostatní zahraniční fyzické osoby ze třetích zemí (občané států, které nejsou členem EU a nejsou občané Islandu, Lichtenštejnska, Norska a Švýcarska) dokládají bezúhonnost výpisem z evidence trestů nebo rovnocenným dokladem vydaným státem, jehož je tato zahraniční fyzická osoba občanem. Doklad nesmí být starší 3 měsíců a musí být přeložen do českého jazyka soudním tlumočnickem. Pokud stát tyto doklady nevydává, je nutno předložit čestné prohlášení učiněné před notářem nebo orgánem státu, jehož je občanem nebo státem posledního pobytu. V České republice toto vydává Ministerstvo zahraničních věcí případně Ministerstvo spravedlnosti.⁵

1.5 Zvláštní podmínky provozování živnosti

Mezi zvláštní podmínky provozování živnosti patří odborná nebo jiná způsobilost, pokud ji živnostenský zákon nebo zvláštní zákony požadují.⁶

1.5.1 Odborná způsobilost

Odborná způsobilost spočívá v odborném vzdělání a odborné praxi. Její rozsah je dán přílohami k ŽZ, případně odkazem na jiný právní předpis. Požadavky na odbornou způsobilost se liší podle druhů živnosti. U odborného vzdělání je potřeba rozlišovat vzdělání v oboru a vzdělání v příbuzném oboru, protože dle oboru vzdělání je pak určena i požadovaná délka praxe.

Odbornou praxí se rozumí výkon odborných činností náležejících do oboru živnosti nebo výkonu činností náležejících do příbuzného oboru. Za příbuzné obory se považují obory, které užívají stejných nebo podobných pracovních postupů a odborných znalostí. V případě

⁵ § 6 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

⁶ § 7 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

posuzování praxe není rozdíl mezi oborem a příbuzným oborem. Praxi je možné získat jako podnikající fyzická osoba v oboru nebo příbuzném oboru, na základě živnostenského oprávnění, prostřednictvím ustanovení odpovědného zástupce, pracovní pozicí osoby pověřené vedením závodu (ředitel závodu) nebo osoby odpovídající za výkon činnosti v pracovně právním vztahu (mistr), osoba vykonávající činnost přímo na základě pracovně právního vztahu, čímž je myšlena pracovní smlouva nebo dohoda o provedení práce, případě služební, členský nebo obdobný poměr. Doba požadované praxe je vykázána jako doba výkonu odborných činností konaných v pracovně právním vztahu, po stanovenou týdenní pracovní dobu nebo souměřitelná doba výkonu činnosti jako osoba samostatně výdělečně činná anebo výkonem funkce odpovědného zástupce.⁷

1.6 Subjekty oprávněné provozovat živnost

Živnost může provozovat česká i zahraniční právnická nebo fyzická osoba. Česká fyzická osoba je definována jako fyzická osoba s bydlištěm nebo trvalým pobytem na území České republiky. Zahraniční fyzická osoba je pak osoba s trvalým pobytem mimo území České republiky. Mezi zahraniční fyzické osoby patří občan členského státu Evropské unie, Dohody o Evropském hospodářském prostoru a občan Švýcarské konfederace, včetně jejich rodinných příslušníků. Dále osoba, která má na území České republiky povolen trvalý pobyt a její rodinní příslušníci. Mezi tyto osoby dále patří občan třetí země, kterému bylo členským státem přiznáno postavení dlouhodobě pobývacího rezidenta, včetně rodinných příslušníků a občan třetí země, kterému byl povolen pobyt na území České republiky nebo jiného členského státu Evropské Unie za účelem vědeckého výzkumu, azylanti a držitelé modré karty.

Ministerstvo vnitra charakterizuje modrou kartu následovně: „*Modrá karta je dlouhodobý pobyt za účelem výkonu zaměstnání vyžadující vysokou kvalifikaci. Modrá karta opravňuje cizince k pobytu a zároveň výkonu zaměstnání, tj. cizinec nepotřebuje zvlášť pracovní povolení.*“⁸ Dále je zahraniční fyzickou osobou myšlen občan třetí země, který pro pobyt na území České republiky musí mít udělené vízum k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu.

⁷ § 7 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

⁸ MVČR, 2021

U právnické osoby rozlišujeme české právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky a zahraniční právnické osoby, které mají sídlo mimo území České republiky.⁹

Zahraníční právnická osoba může provozovat živnosti na území České republiky prostřednictvím odštěpného závodu, který musí být zapsán v Obchodním rejstříku.¹⁰

Zahraníční osoba je občanem EU (Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Itálie, Irsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Velké Británie) a jiných smluvních států Dohody o Evropském hospodářském prostoru (Island, Lichtenštejnsko, Norsko) nebo Švýcarské konfederace.

Občanem třetí země je občan státu, který není členem EU a není občanem Islandu, Lichtenštejnska, Norska a Švýcarska.

1.7 Odpovědný zástupce

„Odpovědný zástupce je fyzická osoba ustanovená podnikatelem, kterému odpovídá za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostenskoprávních předpisů a je k němu ve mluvším vztahu.“¹¹ Odpovědný zástupce může být ustanoven do funkce maximálně pro čtyři podnikatele a musí splňovat všeobecné i zvláštní podmínky provozování živnosti. Pokud byl osobě uložen zákaz činnosti, nemůže být po dobu tohoto zákazu odpovědnou osobu pro tuto živnost a to po dobu 1 roku od vydání rozhodnutí a nabytí právní moci. Odpovědného zástupce ustanovuje fyzická osoba, která nesplňuje podmínky provozování živnosti. Pokud chce odpovědný zástupce ukončit svou funkci, musí předem písemně informovat podnikatele. Výkon jeho funkce končí dnem doručení oznámení živnostenskému úřadu nebo dnem, který v oznámení uvede.

⁹ § 5 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

¹⁰ § 503 zákona č. 89/2012 Sb. Nový občanský zákoník, ve znění p. p.

¹¹ § 11 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

Pro ohlašovací živnost může svoji funkci odpovědný zástupce vykonávat ode dne ustanovení.

U koncesované živnosti předloží podnikatel ke schválení doklady odpovědného zástupce živnostenskému úřadu. Ustanovení nabývá účinnosti dnem, kdy rozhodnutí o schválení odpovědného zástupce nabylo právní moci. V případě, že odpovědný zástupce přestane vykonávat svou funkci nebo nesplňuje podmínky, musí podnikatel ustanovit nového odpovědného zástupce nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy uvedená skutečnost nastala.¹²

¹² § 11 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

2 Rozdělení živností

ŽZ rozděluje živnosti na ohlašovací a koncesované.¹³

2.1 Živnosti ohlašovací

Ohlašovací živnosti vznikají při splnění stanovených podmínek a jsou provozovány na základě ohlášení na živnostenském úřadu.¹⁴ Tato skupina živností se dělí na živnosti řemeslné, živnosti vázané a živnost volnou.¹⁵

2.1.1 Živnosti řemeslné

Pro získání řemeslné živnosti musí žadatel splňovat odbornou způsobilost, která se prokazuje dokladem nebo doklady o řádném ukončení studia v příslušném oboru vzdělání (výuční list, maturitní zkouška, vyšší odborné vzdělání, vysokoškolské vzdělání).¹⁶

Odbornou způsobilost lze prokázat různými způsoby a to vzděláním (doklady o řádném ukončení studia, které jsou v příbuzném oboru vzdělání společně s dokladem o vykonání jednorroční praxe v oboru), vykonání šestileté praxe v oboru, rekvalifikací (ukončenou rekvalifikací pro danou pracovní činnost a dokladem o vykonání jednorroční praxe v oboru) a profesní kvalifikací. Pokud žadatel nesplňuje žádný z těchto požadavků, lze doložit živnostenskému úřadu potvrzení o vykonání šestileté praxe v oboru, v němž žádá živnost provozovat.¹⁷ Seznam řemeslných živností (viz příloha B).

2.1.2 Živnosti vázané

Živnosti vázané vyžadují odbornou způsobilost. U živnosti vázaných je odborná způsobilost dána živnostenským zákonem nebo je upravena zvláštními právními předpisy.¹⁸ Například k provozování autoškoly je požadováno profesní osvědčení vydané příslušným krajským úřadem a 1 rok praxe v oboru. Psychologické poradenství a diagnostika vyžadují odbornou způsobilost vysokoškolské vzdělání ve studijním oboru

¹³ § 9 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

¹⁴ § 9 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

¹⁵ § 19 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

¹⁶ § 21 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

¹⁷ § 22 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

¹⁸ § 24 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

psychologie a v případě jednooborového studia 1 rok praxe v oboru a v případě víceoborového studia 3 roky praxe v oboru.¹⁹ Seznam vázaných živností (viz příloha C).

2.1.3 Živnost volná

K získání oprávnění podnikání živnosti volné musí být splněny pouze všeobecné podmínky provozování činnosti, odborná ani jiná způsobilost k provozování činnosti není podmínkou.²⁰ Seznam oborů činností náležících do živnosti volné (viz příloha A).

2.2 Živnosti koncesované

Koncesovaná živnost vzniká a je provozována na základě správního rozhodnutí. Při žádosti o udělení koncese se dokládá splnění odborné způsobilosti, je-li zákonem vyžadováno, a všeobecných podmínek živnostenskému úřadu. Splnění požadavků pro udělení koncese je nezbytné pro zaujetí stanoviska příslušného orgánu. O udělení koncese rozhodne živnostenský úřad do 30 dnů ode dne doručení žádosti obecnímu živnostenskému úřadu. Oprávnění k provozování koncesované živnosti vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese a je následně zapsáno do živnostenského rejstříku.²¹ Koncesované živnosti jsou například výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů; silniční motorová doprava či ostraha majetku a osob.²² Seznam koncesovaných živností (viz příloha D).

2.3 Výpis z živnostenského rejstříku

Pokud podnikatel splnil všechny podmínky k provozování své činnosti, provede živnostenský úřad zápis do živnostenského rejstříku nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno ohlášení. Poté vydá podnikateli výpis. Výpis z živnostenského rejstříku u fyzické osoby obsahuje základní identifikační údaje podnikatele, tj. jméno a příjmení, titul (pokud ho žadatel na ohlášení uvede a doloží, že je oprávněn ho používat), datum narození, adresu trvalého bydliště a identifikační číslo osoby. Ve výpisu je dále uveden předmět podnikání, adresa sídla, doba platnosti oprávnění, pokud je platnost omezena (vztahuje se na zahraniční fyzické osoby), den vzniku oprávnění a datum a místo vydání výpisu. U právnické osoby se ve výpisu uvádí název obchodní firmy, adresa sídla,

¹⁹ příloha č. 2 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

²⁰ § 25 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

²¹ § 50 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

²² příloha č. 3 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

identifikační číslo osoby, předmět podnikání, doba platnosti oprávnění, den vzniku živnostenského oprávnění a datum a místo vydání výpisu.

Pokud ohlášení živnosti nemá veškeré náležitosti, živnostenský úřad vyzve ohlašovatele k odstranění závad ve lhůtě do 15 dnů. Pokud jsou závady odstraněny a podmínky pro vznik oprávnění splněny, živnostenský úřad řízení ukončí zápisem do živnostenského rejstříku a vydá žadateli výpis.²³

Pokud o to podnikatel požádá, sděluje živnostenský úřad údaje o založení živnosti a o podnikateli příslušnému správci daně z příjmů, Českému statistickému úřadu, správě sociálního zabezpečení, příslušné zdravotní pojišťovně a vždy veřejnému rejstříku. Na žádost žadatele živnostenský úřad provede změny v podnikatelské činnosti (změna oprávnění po úmrtí podnikatele, přerušení nebo pozastavení činnosti, zrušení oprávnění). Vydání výpisu zahraniční fyzické osobě musí živnostenský úřad neprodleně oznámit Ministerstvu vnitra, stejně jako vznik, pozastavení či zrušení živnostenského oprávnění.²⁴

2.4 Změny údajů

U podnikatele mohou nastat během provozování činnosti změny, které je povinen nahlásit živnostenskému úřadu. Jedná se o všechny změny a doplnění týkající se údajů a dokladů, které byly ohlášeny a předloženy při založení živnosti. Tyto změny údajů je povinen ohlásit a předložit doklady o nich do 15 dnů ode dne jejich vzniku. Neplatí pro změny zapsané v základních registrech nebo v obchodním rejstříku, které živnostenský úřad sám bezodkladně zapíše. Skutečnosti ohlášené podnikatelem, živnostenský úřad zapíše bez zbytečného odkladu a vydá ohlašovateli výpis, obsahující změněné údaje. Pokud se jedná o změnu rozsahu předmětu podnikání (např. změna živnosti), která vyžaduje doložení dokladů, vyzve živnostenský úřad podnikatele k předložení dokladů a stanoví mu lhůtu nejméně 15 dní pro splnění této povinnosti. Zápis do živnostenského rejstříku se provádí až po předložení současně nových dokladů. Jestliže podnikatel doklady nedoloží, živnostenský úřad rozhodne, že k ohlášeným změnám nedošlo.²⁵

²³ § 47 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

²⁴ § 48 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

²⁵ § 49 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

2.5 Zánik živnostenského oprávnění

Živnostenské oprávnění může zaniknout:

- smrtí podnikatele,
- zánikem právnické osoby, výmazem zahraniční osoby povinně zapsané v obchodním rejstříku,
- uplynutím doby, pokud bylo oprávnění vydáno na omezenou dobu,
- rozhodnutím živnostenského úřadu o zrušení živnostenského oprávnění.²⁶

Živnostenský úřad zruší živnostenské oprávnění, pokud:

- podnikatel nespĺňuje všeobecné podmínky provozování živnosti,
- podnikatel neprokáže právní důvod pro užívání sídla, je-li odlišné od adresy jeho trvalého bydliště,
- na návrh příslušné správy sociálního zabezpečení při závažném porušení podmínek pro udělení koncese nebo zvláštních předpisů,
- poruší podmínky pro udělení koncese nebo zvláštní předpisy,
- zahraniční fyzické osobě, jejíž povolení k pobytu bylo vázáno na dobu pobytu na území České republiky,
- pokud není živnost provozována déle než 4 roky,
- na žádost podnikatele.²⁷

²⁶ § 57 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

²⁷ § 58 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

3 Živnostenský úřad

Živnostenské úřady se rozdělují na obecní živnostenské úřady, kde jsou odbory obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a odbory úřadů městských částí hlavního města Prahy. Krajské živnostenské úřady, kterými jsou odbory krajských úřadů, živnostenský odbor Magistrátu hlavního města Prahy a posledním je Živnostenský úřad České republiky.²⁸

Obecní živnostenský úřad působí u obcí s rozšířenou působností a vykonává činnost v rozsahu stanoveným živnostenským zákonem a slouží jako centrální registrační místo (pro správce daně, sociální zabezpečení, zdravotní pojišťovnu, úřad práce) a plní další úkoly stanovené zvláštními právními předpisy.²⁹

Obecní živnostenský úřad předává ve lhůtě stanovené zvláštním právním předpisem, podání příslušným správním úřadům do 5 pracovních dnů. „*Obecní živnostenský úřad je provozovatelem živnostenského rejstříku*“³⁰ a plní funkci jednotného kontaktního místa podle zákona č. 222/2009 Sb. o volném pohybu služeb, ve znění p. p.

Krajský živnostenský úřad „*vykonává řídicí, koordinační, kontrolní a metodickou činnost, a to včetně výkonu funkce centrálních registračních míst a jednotných kontaktních míst, vůči obecním živnostenským úřadům.*“³¹ Rozhoduje v odvolacím řízení ve věcech živnostenského podnikání s příslušnými orgány a je oprávněn žádat stanoviska a vyjádření od správních úřadů. Krajský živnostenský úřad je provozovatelem živnostenského rejstříku.³²

Živnostenský úřad České republiky zpracovává žádosti v oblasti živnostenského podnikání a jeho hlavní činností je dohlížet na živnostenské podnikání. Živnostenský úřad je správcem živnostenského rejstříku.³³

²⁸ §1 zákona 570/1991 Sb., ve znění p. p.

²⁹ §2 zákona 570/1991 Sb., ve znění p. p.

³⁰ §2 zákona 570/1991 Sb., ve znění p. p.

³¹ §3 odst. 1 písm. a) zákona 570/1991 Sb., ve znění p. p.

³² §3 zákona 570/1991 Sb., ve znění p. p.

³³ §5 zákona 570/1991 Sb., ve znění p. p.

4 Živnostenská kontrola

„Živnostenskou kontrolu provádějí v rámci své působnosti živnostenské úřady, které sledují, zda a jak jsou plněny povinnosti stanovené živnostenským zákonem, ustanoveními, zvláštních prvních předpisů vztahujícími se na živnostenské podnikání, poskytování služeb podle § 69a a na podmínky provozování živnosti uložené v rozhodnutí o udělení koncese.“³⁴

Procesní úprava je definována zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění p. p. Úkolem živnostenské kontroly je zjistit, zda podnikatel plní povinnosti podle ŽZ. Kontrolní orgán je orgán moci výkonné, orgán územní samosprávy, jiný orgán fyzických nebo právnických osob, pokud působí v oblasti veřejné správy.³⁵ Získané skutečnosti mohou být podkladem pro kontrolní zjištění pro navazující kontrolu.³⁶

Kontrola se zahajuje z moci úřední. Zahájení kontroly je první kontrolní úkon, čímž je:

- *„předložení pověření ke kontrole kontrolované osobě nebo jiné osobě“³⁷, jež je přítomna na místě kontroly, (povinná osoba)*
- *„doručení oznámení o zahájení kontroly kontrolované osobě,“³⁸*
- *„první z kontrolních úkonů bezprostředně předcházejících předložení pověření ke kontrole.“³⁹*

„Je-li kontrola zahájena bez přítomnosti kontrolované osoby, informuje kontrolující kontrolovanou osobu o zahájení kontroly dodatečně.“⁴⁰

Pověření ke kontrole vydává vedoucí kontrolního orgánu (pověřená osoba kontrolního orgánu) formou písemného pověření nebo kontrolním průkazem.⁴¹

³⁴ § 60a zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

³⁵ § 1 zákona 222/2012 Sb., ve znění p. p.

³⁶ § 3 zákona 222/2012 Sb., ve znění p. p.

³⁷ § 5 odst. 2 písm. a) zákona 222/2012 Sb., ve znění p. p.

³⁸ § 5 odst. 2 písm. b) zákona 222/2012 Sb., ve znění p. p.

³⁹ § 5 odst. 2 písm. c) zákona 222/2012 Sb., ve znění p. p.

⁴⁰ § 5 odst. 3 zákona 222/2012 Sb., ve znění p. p.

⁴¹ § 4 zákona 222/2012 Sb., ve znění p. p.

4.1 Povinnosti kontrolujících osob

Kontrolující osoby vždy musí kontrolované osobě předložit průkaz nebo pověření k provedení kontroly. Průkaz obsahuje jméno a příjmení zaměstnance živnostenského úřadu, služební číslo, fotografii a informaci o tom, k čemu je kontrolující pověřen. Kontrolující osoba zjistí stav věci v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly. Na závěr vyhotoví kontrolující osoba Protokol o kontrole a doručí ho kontrolované osobě.

Protokol o kontrole musí obsahovat označení kontrolního orgánu a kontrolujících osob. Označení ustanovení právního předpisu vymezujícího pravomoc kontrolního orgánu, předmět kontroly, identifikaci kontrolované osoby. Dalšími důležitými informacemi, které musí být v každém protokolu o kontrole, je kontrolní úkon, kterým byla kontrola zahájena (datum, čas), poslední úkon, kontrolní zjištění, zjištěný stav věci, nedostatky, označení porušených právních předpisů, poučení o možnosti podat námitky, datum vyhotovení a podpisy kontrolujících osob a kontrolované osoby. Protokol se vyhotoví do 30 dní ode dne provedení posledního kontrolního úkonu, ve složitých případech pak do 60 dnů. Stejnopis protokolu doručí kontrolní orgán kontrolované osobě, která je doručením s protokolem seznámena. Kontrolovaná osoba má možnost podat proti kontrolnímu zjištění písemné a zdůvodněné námitky do 15 dnů od doručení protokolu. O námitkách kontrolující osoby rozhodne nadřízený do 30 dnů od jejich doručení, ve složitých případech pak do 60 dnů.

Kontrola je ukončena marným uplynutím lhůty pro podání námitek, vzdáním se práva podat námitky, dnem doručení vyřízení námitek kontrolované osobě, případně dnem, kdy byly námitky předány k vyřízení nadřízené osobě.⁴²

4.2 Práva kontrolujících osob

Tak jako má kontrolující osoba stanovené své povinnosti, má i práva, bez kterých by nebylo možné dosáhnout účelu kontroly. Kontrolující osoba má právo požadovat prokázání totožnosti fyzické osoby, která je přítomna kontrole, pokud jde o osobu, která plní úkoly kontrolované osoby nebo osobu, která může přispět ke splnění účelu kontroly. Dále má kontrolující osoba právo vstupovat do staveb, dopravních prostředků, na pozemky a do dalších prostor, případně do obydlí, pokud je užíváno k podnikání. Dalším právem

⁴² Zákon č. 255/2012 Sb., ve znění p. p.

kontrolující osoby je provádět kontrolní nákupy, odebírat vzorky, pořizovat obrazové a zvukové záznamy, požadovat podklady vztahující se k předmětu kontroly a vyžadovat od kontrolované osoby potřebnou součinnost.⁴³

4.3 Povinnosti podnikatele

Ustanovení § 31 ŽZ obsahuje a upravuje povinnosti podnikatele, které jsou spojené s provozováním živnosti. Povinnosti podnikajících fyzických a právnických osob jsou vyjmenovány v ustanovení § 31, § 17 a § 49 živnostenského zákona.

- 1) Podnikatel provozující živnost prostřednictvím odpovědného zástupce, má povinnost zajistit, aby se odpovědný zástupce zúčastnil provozování živnosti v potřebném rozsahu (odvislé od charakteru konkrétní živnosti).
- 2) Povinností podnikatele je označit sídlo pro podnikání konkrétními identifikačními údaji (název obchodní firmy či jméno a příjmení, identifikační číslo). Na žádost živnostenského úřadu je podnikatel povinný prokázat právní titul, na základě kterého užívá prostory, v nichž má sídlo umístěno.
- 3) Mezi povinnosti podnikatele, který prodává jakékoliv zboží nebo poskytuje služby, patří povinnost sdělit kontrolnímu orgánu, jakým způsobem nabyl prodávané zboží nebo materiál k poskytování služeb (např. faktura, kupní smlouva, dodací list).
- 4) Podnikatel, který nakupuje, buď použité zboží, nebo zboží bez dokladu nabytí, kulturní památky a předměty kulturní hodnoty) popřípadě takové zboží přijímá do zástavy nebo zprostředkovává jeho nákup, je především povinen, před uzavřením příslušné smlouvy, identifikovat účastníky smluvního vztahu a předmět smluvního vztahu. Tuto evidenci je povinen podnikatel vést a musí být přístupná v provozovně, v níž se zboží nachází.
- 5) Identifikací zboží se rozumí název výrobku, značka, výrobní číslo, stručný popis výrobku. Identifikační údaje je podnikatel povinen uchovávat po dobu 5 let.
- 6) Povinností podnikatele je zajistit, aby v provozovně určené pro kontakt se spotřebiteli, byla přítomna osoba znalá českého nebo slovenského jazyka.
- 7) Podnikatel odpovídá za bezúhonnost svých zaměstnanců, pokud to zákon vyžaduje.
- 8) *„Podnikatel a fyzické osoby provozující činnost, která je předmětem živnosti, osoby jednající jejich jménem a odpovědný zástupce jsou povinni pracovníkům živnostenského úřadu prokázat totožnost.“⁴⁴*

⁴³ Zákon č. 255/2012 Sb., ve znění p. p.

- 9) Oznámení o přerušení provozování živnosti podnikatel oznámí příslušnému živnostenskému úřadu. Po dobu přerušení živnosti nemusí podnikatel plnit některé povinnosti. Např. není povinen označovat objekt, ve kterém má sídlo určené k podnikání; nemusí mít osobu odpovědnou za činnost provozovny, nemusí splňovat podmínku odborné nebo jiné způsobilosti vyžadované zákonem.
- 10) Podnikatel má povinnost na žádost zákazníka vydat doklady o prodeji zboží nebo o poskytnuté službě. Doklad musí obsahovat identifikaci podnikatele, datum poskytnutí služby, druh zboží nebo služby a jeho cenu.
- 11) Při ukončení činnosti v provozovně podnikatel sdělí živnostenskému úřadu adresu, na které lze vypořádat jeho případné závazky (adresa pro reklamace). Tento údaj se aktualizuje po dobu čtyř let ode dne ukončení činnosti.
- 12) Povinností podnikatele je, aby jeho zaměstnanci splňovali způsobilost pro výkon daného povolání, znalost bezpečnostních předpisů a předpisy upravující ochranu veřejného zdraví.⁴⁵

4.4 Přestupky

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že bez příslušného oprávnění provozuje živnost. Tato osoba (nepodnikatel) neoprávněně podniká a výše pokuty je odlišná podle toho, o jakou živnostenskou činnost se jedná. Pokuta u volné živnosti do 500 000 Kč, řemeslné i vázané živnosti do 750 000 Kč) u živnosti koncesované pokuta do 750 000 Kč.⁴⁶ Přestupku se dopustí i fyzická osoba, která má živnostenské oprávnění (podnikatel), ale podle rozsahu činnosti, jeho činnost neodpovídá oprávnění k provozování živnosti.

Přestupky se rozlišují podle závažnosti jednání, výše sankce je stanovena na závažnosti přestupku. Pokutu v blokovém řízení do 5 000 Kč lze uložit za všechny přestupky právnickým i fyzickým osobám. Proti pokutě, uložené na místě v blokovém řízení se nelze odvolat. Za přestupek s hranicí do 10 000 Kč, lze uložit pokutu podnikateli, který pokračoval v podnikání dříve, než uplynula doba přerušení živnosti, na kterou měl živnost přerušenu. Pokutu do 20 000 Kč lze uložit podnikateli, který neoznámil změny a doplnění údajů, které jsou vymezeny při ohlášení živnosti nebo žádosti o koncesi. Peněžitý trest do 50 000 Kč za nesplnění oznamovacích povinností pro živnost ohlašovací ve vztahu

⁴⁴ § 31 odst. 10 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

⁴⁵ § 31 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

⁴⁶ § 61 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

k odpovědnému zástupci. Za porušení povinnosti při nesplnění příslušné odborné způsobilosti týkající se odpovědného zástupce pro živnost koncesovanou, lze uložit pokutu až do výše 100 000 Kč.⁴⁷

Přestupku se mohou dopustit fyzické osoby, kterým náleží správa pozůstalosti po zemřelém podnikateli (dědicové, pozůstalý manžel/partner, likvidační správce, insolvenční správce, správce jmenovaný soudem) a neustanoví odpovědného zástupce (pokud je třeba) nebo neoznámí, že hodlá pokračovat v provozování živnosti.

Fyzické osoby, které nejsou občany České republiky, a ohlašují živnost, se dopustí přestupku tím, že předloží nepravdivé čestné prohlášení o bezúhonnosti.

⁴⁷ § 62 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

5 Registrace OSVČ na úřadech

Podnikatel (OSVČ) se musí při zahájení činnosti zaregistrovat na finančním úřadě a správě sociálního zabezpečení a příslušné zdravotní pojišťovně. Před rokem 2006 musel podnikatel vyplnit 3 různé formuláře, které mnohdy obsahovaly totožné údaje a s nimi jednotlivé úřady obejít sám. Web ipodnikatel.cz sděluje podnikatelům: „*Od roku 2006 byly živnostenské úřady prohlášeny za Centrální registrační místa (CRM) a podnikateli nyní stačí jediný formulář, aby provedl vedle vlastního oznámení živnosti také daňovou registraci, oznámení České správě sociálního zabezpečení, úřadům práce i příslušné zdravotní pojišťovně. To samé platí pro založení firmy.*“⁴⁸ Jednotný registrační formulář (dále JRF) nahrazuje různé vzory formulářů, sloužící ke splnění oznamovacích povinností při zahájení živnostenského podnikání a v jeho průběhu, které podnikatel musí podat. Ministerstvo průmyslu a obchodu vyhotovilo dva základní vzory JRF, rozdělené pro fyzickou a právnickou osobu. Formulář JRF (viz příloha E) lze použít při podání na živnostenském úřadu, pro základní registraci na OSSZ, zdravotní pojišťovně a pro hlášení na Úřadu práce. Z jednotlivých úřadů se požadované náležitosti sjednotily do jednoho formuláře, odstranilo se opakované vyplňování identifikačních údajů a formulář se stal přehlednějším. Daňová registrace pro Finanční úřad se oznamuje pouze na tiskopise vydaným Ministerstvem financí.⁴⁹

5.1 Finanční úřad

Registrační povinnost u finanční správy je dána zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění p. p. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění p. p. upravuje povinnost poplatníka daně z příjmů fyzických a právnických osob.

Fyzická osoba je povinna podat přihlášku k registraci k dani z příjmů u příslušného správce daně do 15 dnů ode dne, kdy přijal příjem ze samostatně výdělečné činnosti nebo začal vykonávat samostatně výdělečnou činnost.

Právnická osoba je povinna podat přihlášku k registraci k dani z příjmů u příslušného správce daně do 15 dnů ode dne svého vzniku.⁵⁰

⁴⁸ Ipodnikatel, 2020

⁴⁹ Ipodnikatel, 2020

⁵⁰ Finanční správa, 2021

5.2 Sociální zabezpečení

Osoba samostatně výdělečně činná je pro sociální zabezpečení a zdravotní pojišťovnu osobou, která má příjem z podnikání. OSVČ se rozdělují na hlavní pracovní činnost, kdy je živnost jediná a je také hlavní pracovní náplní žadatele. Druhé rozdělení je na vedlejší výdělečnou činnost. Jedná se o poplatníky, kteří před zahájením podnikání vyřešili pojistný vztah na zdravotní pojišťovně nebo české správě sociálního zabezpečení. Pojištění je odváděno ze zaměstnání nebo je státním pojištěncem (např. příjemce rodičovského příspěvku, důchodce, invalidní občané).

Povinností každé OSVČ, ať jsou vedeni na hlavní nebo vedlejší činnost, je oznámit zahájení samostatné výdělečné činnosti, předkládat Přehled o příjmech a výdajích za kalendářní rok a oznámit ukončení své činnosti. Tiskopis o zahájení činnosti je nutné vyplnit a podat na OSSZ v místě svého bydliště. Oznamovací povinnost zahájení činnosti může OSVČ splnit i při ohlášení podnikání na živnostenském úřadu na tiskopise Ministerstva průmyslu a obchodu. Oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti na OSSZ musí být podáno do 8. dne následujícího měsíce od zahájení podnikání. OSSZ může uložit pokutu až do výše 10 000 Kč za jeho nepodání. Pokud chce být OSVČ považována s vedlejší činností, musí tento důvod oznámit a doložit nejpozději do konce kalendářního měsíce.

Mezi další povinnosti OSVČ je předkládat Přehled o příjmech a výdajích, který je každoročně vydávaný ČSSZ. Z daňového základu, který je uveden v Přehledu, se stanoví výše pojistného na důchodové pojištění a minimální výše záloh. Přehled musí být podán nejpozději do 1 měsíce ode dne podání daňového přiznání.

Oznámení o ukončení činnosti je OSVČ povinná oznámit do 8. dne následujícího kalendářního měsíce, kdy došlo k ukončení činnosti. Ukončení činnosti končí dnem, kdy OSVČ přestala činnost vykonávat nebo činnost přerušila či jí zaniklo nebo bylo pozastaveno oprávnění k výkonu činnosti, která nadále není vykonávána. Mezi povinnosti OSVČ patří platba záloh na důchodové pojištění u hlavní činnosti vždy. OSVČ s vedlejší výdělečnou činností nemusí v prvním roce podnikání platit zálohy na pojistné. Doplatak

pojistného závisí od výše příjmů po odpočtu výdajů za kalendářní rok. Jestliže nepřekročí stanovenou rozhodnou částku, pojistné ani zálohy na důchodové pojištění neplatí.⁵¹

5.2.1 Vyměřovací základ

Vyměřovací základ pro odvod pojistného na sociální pojištění u OSVČ je 50 % daňového základu. OSVČ si může určit i vyšší vyměřovací základ.

Tabulka 1: Minimální měsíční vyměřovací základ

Rok	Hlavní činnost v Kč	Vedlejší činnost v Kč
2017	7 058	2 824
2018	7 495	2 998
2019	8 175	3 270
2020	8 709	3 484
2021	8 861	3 545
2022	9 728	3 892

Zdroj: vlastní zpracování

Přehled měsíčního vyměřovacího základu od roku 2017 s rozdělením, zda se jedná o hlavní nebo vedlejší výdělečnou činnost.

5.3 Zdravotní pojištění

Všechny osoby s trvalým pobytem na území České republiky a také osoby bez trvalého pobytu, které jsou v České republice zaměstnány, jsou podle zákona o veřejném zdravotním pojištění (zákon č. 48/1997 Sb., ve znění p. p.) pojištěny a také osoby bez trvalého pobytu, které jsou v České republice zaměstnány. Podnikatelé ze země EU bez trvalého pobytu v ČR, který v ČR podniká, se účastní na systému veřejného zdravotního pojištění. OSVČ ze zemí mimo EU, které nepodléhají systému veřejného zdravotního pojištění. V ČR je v současné době 7 zdravotních pojišťoven. Výše pojistného je u všech zdravotních pojišťoven stejný - vyměřovací základ, sazba pojistného, lhůty pro placení záloh a doplatků. Pojišťovny se liší službami, které nabízí a mají rozdílné účty pro platby pojistného.

⁵¹ Pilátová, 2019

Oznámení o zahájení nebo ukončení podnikání příslušné zdravotní pojišťovně je OSVČ povinna podat do 8 dnů ode dne, kdy činnost zahájila nebo ukončila. Zahájením činnosti je zde myšleno, mít příjmy z podnikání. Analogický postup je i při ukončení nebo přerušení výdělečné činnosti, vychází se z faktického výkonu činnosti. K oznamovací povinnosti vůči zdravotní pojišťovně lze využít JRF. Mezi povinnosti OSVČ přísluší následná platba vyměřeného pojistného záloh na zdravotní pojištění a podání Přehledu o jeho platbě. Splatnost záloh je od 1. dne kalendářního měsíce do 8. dne měsíce následujícího.

5.3.1 Vyměřovací základ

Vyměřovacím základem pro odvod pojistného na zdravotní pojištění u OSVČ je 50 % příjmu z podnikání po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení. Pro výdělečnou činnost je určen minimální roční vyměřovací základ jako 12násobek poloviny z průměrné mzdy.⁵²

Tabulka 2: Vyměřovací základ zdravotního pojištění v Kč

Rok	Minimální roční vyměřovací základ	Minimální roční pojistné	Minimální měsíční vyměřovací základ	Minimální záloha
2017	169 392	22 868	14 116	1 906
2018	179 874	24 283	14 990	2 024
2019	196 194	26 487	16 350	2 208
2020	209 016	28 224	17 418	2 352
2021	212 646	27 716	17 721	2 393
2022	233 466	31 524	19 456	2 627

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce je uvedený stručný přehled minimálního ročního i měsíčního vyměřovacího základu s vypočtenou minimální zálohou od roku 2017 do roku 2022.

⁵² Pilátová, 2019

6 Volný pohyb služeb

Zákon, který zpracovává Směrnice Evropského parlamentu a upravuje přeshraniční poskytování služeb, práva a povinnosti příjemců služeb, funkci a uspořádání jednotných kontaktních míst, je zákon č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb, ve znění p. p. Na jednotném trhu EU platí čtyři základní svobody: svoboda pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu.⁵³

Pojem volný pohyb zboží si můžeme definovat tak, že artikly, jež jsou zákonně uvedeny na trh v jednom členském státě, mohou volně a bez bariér vstupovat na trhy ostatních členských zemí.

Volný pohyb osob zaručuje oprávnění občanů se usadit, vykonávat zaměstnání, vykonávat podnikatelskou činnost a žít v kterékoliv členské zemi. Tento pojem zahrnuje hlavně volný pohyb pracovníků, volný pohyb podnikatelů (tzv. svoboda usazování) a volný pohyb studentů, důchodců, rentiérů neboli pohyb osob nesvázaných s výkonem ekonomické činnosti.

Volný pohyb služeb lze charakterizovat jako právo jedince z jedné členské země poskytovat na teritoriu jiného členského státu a to prozatímně nebo občas služby podle oprávnění získaného v zemi místa původu podnikání, aniž by musel jedinec v této zemi zakládat společnost nebo živnost či se v hostitelské zemi usadit.

Volný pohyb kapitálu a plateb zabezpečuje, aby všechny peněžní transakce mezi subjekty, které mají sídlo podnikání v členských zemích, by se měli odehrávat bez jakýchkoliv překážek.⁵⁴

Smlouva o založení Evropského společenství v článku 49: *„Svoboda usazování zahrnuje přístup k samostatně výdělečným činnostem a jejich výkon, jakož i zřizování a řízení podniků, zejména společností ve smyslu čl. 54 druhého pododstavce, za podmínek*

⁵³ § 1 zákon č. 222/2009 Sb., ve znění p. p.

⁵⁴ MMR, 2021

stanovených pro vlastní státní příslušníky právem země usazení, nestanoví-li kapitola o pohybu kapitálu jinak“.⁵⁵

6.1 Jednotné kontaktní místo

Obecní živnostenské úřady plní funkci jednotného kontaktního místa podle zákona č. 222/2009 Sb., o volném poskytování služeb, ve znění p. p. Tato funkce však není svěřena všem obecním živnostenským úřadům. To, který živnostenský úřad vykonává činnost jednotného kontaktního místa, je určeno vyhláškou č. 248/2009 Sb.

Zřizovatelem JKM je Ministerstvo průmyslu a obchodu a funguje na 15 živnostenských úřadech: Brno, Černošice, České Budějovice, Hradec Králové, Jihlava, Karlovy Vary, Liberec, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Ústí nad Labem, Zlín, Praha 1 a Praha 7. Hlavním cílem je poskytování obecných informací v rámci zákona 222/2009 Sb. o volném poskytování služeb, ve znění p. p.⁵⁶

Kontaktní místa byla založena pro podnikatele na vnitřním trhu Evropské unie a států Evropského hospodářského prostoru a to především jako místa pro poskytování informací. Tato místa spadají do celoevropské sítě, čímž mohou poskytovat informace i pro podnikatele, kteří chtějí podnikat i v jiném členském státě Evropské unie.

JKM má mnoho funkcí, mezi tu hlavní patří pomoc osobám při vstupu do podnikání na jednotný evropský trh. Tato hlavní funkce lze rozdělit do dvou skupin. V první skupině se jedná o podávání potřebných informací, které podnikatel potřebuje znát, aby mohl dosáhnout oprávnění k provozování služby. Jedná se především o informace vztahující se k vyplnění žádosti a kontaktní data jednotlivých správních orgánů, které jsou oprávněny vyřizovat žádosti. Dále také kontaktní údaje správních orgánů, jenž poskytují i obecné informace o nárocích, které se vztahují k získání oprávnění k provozování služeb v jiných členských státech. Poté sem patří podávání obecných informací o opravných prostředcích proti rozhodnutí daných správních orgánů a o variantách řešení možných sporů mezi provozovatelem služeb a příjemcem služby nebo mezi jednotlivými provozovateli služeb. Rovněž dává informace o obecných požadavcích vztahujících se k ochraně spotřebitele v jiných členských státech a zprostředkovává kontakty organizací na ochranu spotřebitele

⁵⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES

⁵⁶ Business info, 2020

a dalších organizací, které nabízí praktickou pomoc. Tyto informace by mohly udělovat účelnou pomoc nejen provozovatelům služeb, ale i jejich příjemcům.

Další funkcí JKM je sjednání kontaktu s příslušným úřadem, jenž se věnuje schvalováním konkrétních činností, tak, že živnostenský úřad, jenž je zároveň jednotným kontaktním místem, předá řádně vyplněnou žádost nebo příslušné oznámení danému správnímu orgánu, který o vyhovění žádosti či oznámení rozhoduje. Velikou výhodou pro podnikatele je fakt, že pokud je stanovena lhůta pro podání žádosti či oznámení, tak tato lhůta je zachována, když je žádost či oznámení podáno na jednotném kontaktním místě a ne k příslušnému správnímu úřadu.⁵⁷

6.2 Vydávání osvědčení o odborné kvalifikaci

Osvědčení lze vystavit fyzickým osobám, které zamýšlejí provozovat regulovanou činnost v dalších členských státech Evropské unie a v ostatních smluvních státech Dohody o Evropském hospodářském prostoru, kam patří Island, Lichtenštejnsko a Norsko. V neposlední řadě lze osvědčení vystavit pro fyzické osoby, které chtějí vykonávat řízenou činnost ve Švýcarské konfederaci a které mají kompetence pro výkon předmětné činnosti v České republice.

Dokument o osvědčení vystavuje Ministerstvo průmyslu a obchodu jakožto kompetentní orgán. Ministerstvo průmyslu a obchodu může osvědčení o odborné kvalifikaci vystavit v případě, že žadatel provozoval regulovanou činnost jako podnikatel (OSVČ) nebo jako odpovědný zástupce majitele živnostenského oprávnění. Osvědčení může také vydat osobám, jež provozovaly řízenou činnost, která je živností, v závislé pozici, není-li tato činnost regulována směrnicí, která spadá do pravomoci jiného uznávacího orgánu.

Prokazatelné skutečnosti uvádí MPO, 2018:

„Je-li činnost v České republice regulována (je předmětem živnosti řemeslné, vázané nebo koncesované), uznávací orgán na základě žádosti fyzické osoby vydává osvědčení

- *o tom, že předmětná činnost je na území České republiky regulována, o rozsahu oprávnění k výkonu regulované činnosti na území České republiky, o obsahu*

⁵⁷ Business info, 2020

vzdělávání a přípravy vyžadovaném v České republice a délce tohoto vzdělávání a přípravy,

- *o tom, zda je fyzická osoba pro výkon regulované činnosti na území České republiky odborně kvalifikována, o rozsahu jejího oprávnění k výkonu regulované činnosti,*
- *o délce a formě výkonu regulované činnosti fyzickou osobou, době jejího zahájení a ukončení, o odborných činnostech, které byly součástí jejího výkonu, o tom, že její výkon není uchazeči zakázán ani pozastaven, popřípadě o tom, zda fyzická osoba regulovanou činnost vykonávala ve vedoucím postavení,*
- *o tom, zda byl doklad o dosažené kvalifikaci fyzické osoby uznán nebo potvrzen v České republice jako rovnocenný s dokladem vydávaným v České republice nebo zda jsou tomuto dokladu v České republice přiznávány rovnocenné účinky jako dokladu o dosažené kvalifikaci, který se vyžaduje pro výkon regulované činnosti na území České republiky,*
- *o tom, zda k datu vydání osvědčení fyzická osoba splňuje požadavek jiné způsobilosti (např. bezúhonnosti) pro výkon regulované činnosti podle zvláštního právního předpisu, nebo o tom, že se pro výkon regulované činnosti v České republice podmínka jiné způsobilosti nevyžaduje.*

Není-li činnost v České republice regulována (je předmětem živnosti volné), uznávací orgán na základě žádosti fyzické osoby vydává osvědčení

- *o délce a formě výkonu předmětné činnosti fyzickou osobou na území České republiky, době jejího zahájení a ukončení, o odborných činnostech, které byly součástí jejího výkonu, popřípadě o tom, zda fyzická osoba předmětnou činnost vykonávala ve vedoucím postavení,*
- *o tom, zda fyzická osoba absolvovala vzdělávání a přípravu, které ji odborně připravily pro výkon předmětné činnosti na území České republiky, popřípadě o tom, zda vzdělávání a příprava, kterou absolvovala, je regulovaným vzděláváním,*
- *o tom, zda k datu vydání osvědčení fyzická osoba splňuje požadavek jiné způsobilosti (např. bezúhonnosti) pro výkon předmětné činnosti podle zvláštního právního předpisu, nebo o tom, že se pro výkon předmětné činnosti v České republice podmínka jiné způsobilosti nevyžaduje.⁵⁸*

⁵⁸ MPO, 2018

6.2.1 Doklad a žádost o osvědčení

Doklad o osvědčení lze vystavit pouze na základě podání žádosti. V žádosti je potřeba vyznačit skutečnost, kterou žadatel potřebuje potvrdit. Mezi tyto skutečnosti patří například délka a forma výkonu dané činnosti či bezúhonnost. K dalším náležitostem, které musí být v žádosti označeny, patří identifikační údaje žadatele, kam lze zařadit jméno, příjmení, datum narození a bydliště, dále údaje stvrzující státní občanství k členskému státu EU a údaje pro komunikaci s žadatelem, čímž je myšlen telefon či e-mail. V neposlední řadě je nutné uvést údaje, které se pojí k předmětné činnosti, neboť veškeré tyto náležitosti jsou potřebné pro posouzení žádosti o vydání osvědčení.

Žádost se předkládá s dalšími listinami, kterými se dokládají osvědčované skutečnosti. Mezi další listiny, které prokazují:

- že proti žadateli nebylo vydáno rozhodnutí o úpadku, že nebylo proti němu vyhlášeno usnesení formou konkursu či, že prohlášení nebylo zamítnuto z toho důvodu, že jeho majetek nebyl dostatečný k úhradě nákladů insolvenčního řízení. Dále, že vykonávání funkce statutárního orgánu, člena statutárního orgánu či jiného orgánu právnické osoby u žadatele neomezují překážky předchozího působení v obdobné funkci v právnické osobě, na jejíhož majitele bylo vyhlášeno insolvenční řízení formou konkursu nebo bylo insolvenční řízení zamítnuto z důvodu nedostatečného majetku,
- dobu a formu provozování dané činnosti v České republice, o době zahájení a konci a o odborných činnostech, jež byly prvkem jejího výkonu, není-li tato činnost v České republice řízena,
- jestli žadatel provozoval předmětnou činnost v postavení správcem, je možné nahradit tento doklad čestným prohlášením, které žadatel provede před uznávacím orgánem.

Za vydání osvědčení je třeba uhradit správní poplatek 1.000- Kč. Tuto finanční částku je možné uhradit na zvláštní účet, který je uveden na webových stránkách nebo kolkovými známkami, které se nalepí na podání žádosti.⁵⁹

⁵⁹ MPO, 2018

6.3 Základní zásady uznávání odborné kvalifikace

Správní úřady a profesní komory mají kompetence pro provozování regulované činnosti v České republice žádat od příslušníka jiného členského státu splnění výhradně těch podmínek, které zvláštní nařízení vyžaduje od občana České republiky. Při rozhodování o akceptování odborné způsobilosti se uznávací orgány přizpůsobují názoru veřejného zájmu a zájmu právnických i fyzických osob, které by vykonáváním regulované činnosti osobami s nedostačující odbornou kvalifikací nebyly respektovány. A také jsou hájeny zvláštními právními normami, jež regulují podmínky vykonávání regulované činnosti. Do skupiny chráněných zájmů lze zařadit například: ochranu života a zdraví, ochranu majetku, ochranu spotřebitele, ochranu životního prostředí, ochranu národního kulturního pokladu, ochranu před závažným porušováním zvláštních právních norem nebo před dalším závažným následkem.

Aspirant odevzdává žádost o uznání odborné kvalifikace uznávacímu orgánu nebo Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy. MŠMT následně žádost předá uznávacímu orgánu. Aspirant může zároveň podat žádost o uznání také jiné způsobilosti. Příslušenství žádosti a potřebné doklady jsou zmíněny v § 22 Zákona o uznávání odborné kvalifikace.⁶⁰

6.3.1 Uznání odborné kvalifikace

Předmět a účel zákona „o uznávání odborné kvalifikace zpracovává příslušné předpisy Evropských společenství (Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací, čl. 39, 43 a 49 Smlouvy o založení Evropského společenství) a upravuje postup správních úřadů, profesních komor a veřejnoprávních zaměstnavatelů při uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti vyžadované pro výkon regulované činnosti na území České republiky, pokud byla odborná kvalifikace získána nebo tato činnost byla vykonávána v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederaci.“⁶¹

⁶⁰ Zákon č. 18/2004 Sb., zákon o uznávání odborné kvalifikace, ve znění p. p.

⁶¹ MPO, 2018

Odborná kvalifikace, která byla získána nebo byla činnost vykonávána v jiném členském státě než v České republice, se její uznávání vztahuje na:

- osoby s trvalým pobytem na území České republiky,
- státní příslušníky třetích zemí, byl-li jim povolen pobyt za účelem vědeckého výzkumu, studia nebo stáže,
- příslušníky členského státu Evropské unie a jiných smluvních států Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, a jejich rodinné příslušníky.⁶²

Tabulka 3: Příklad koncesované živnosti s požadovanou odbornou způsobilostí

Předmět podnikání	Požadovaná odborná způsobilost
Ostraha majetku a osob	<p>a) vysokoškolské vzdělání, nebo</p> <p>b) vyšší odborné vzdělání právnického, bezpečnostního nebo obdobného zaměření, nebo</p> <p>c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru bezpečnostním nebo právním, nebo</p> <p>d) střední vzdělání s maturitní zkouškou a osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, nebo</p> <p>e) profesní kvalifikace pro činnost strážný podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 179/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů), nebo</p> <p>f) doklad o uznání odborné kvalifikace podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 18/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)</p>

Zdroj: Příloha č. 5 k zákonu č. 455/1991 Sb., ve znění p. p.

⁶² Zákon č. 18/2004 Sb., zákon o uznávání odborné kvalifikace, ve znění p. p.

6.4 Zajímavosti

Uprchlík je univerzální označení pro kteroukoliv osobu, jež „*se nachází mimo svou vlast a má oprávněné obavy před pronásledováním z důvodu rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společným vrstvám...*“⁶³ Osobě, které bylo v ČR přiznáno postavení uprchlíka, je označován jako azylant. Azylant může studovat, podnikat, pracovat i být evidován na úřadu práce.

„Au pair“ pobyt vymezuje jediná mezinárodní smlouva Rady Evropy, dotýkající se přijímání zvláštních kategorií cizinců. Za „au pair“ pobyt se považuje dočasné přijetí v rodině, zprvu nejdéle na jeden rok v případě prodloužení maximálně na dva roky, výměnou za určité služby (ubytování, strava, kapesné). Zájem o „au pair“ pobyt přichází především u osob od 17 do 30 let, jejichž motivací je zlepšení jazykových případně profesních znalostí.⁶⁴

⁶³ Pořízek, 2013

⁶⁴ Pořízek, 2013

7 Podnikání ve vybraných zemích Evropské unie

Provozování živnostenského podnikání, oprávnění a vznik v České republice již bylo analyzováno v samostatných kapitolách. Základní rozdíl spočívá v dělení živností na ohlašovací a koncesované. V České republice vzniká oprávnění k provozování ohlašovací živnosti dnem ohlášení a živnosti koncesované vznikají až dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese.

Českým podnikatelům je právem EU (Smlouvou o fungování EU, směrnicí 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu a směrnicí 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací) umožněno poskytovat své služby zákazníkům v jiné členské zemi Evropské unie, EHP či Švýcarské konfederace na základě českého oprávnění k podnikání (tzv. přeshraniční poskytování služeb) nebo mohou podnikatelé v jiném členském státě získat zahraniční oprávnění k podnikání, na základě kterého zde budou vykonávat své podnikatelské aktivity (tzv. usazení).

Podmínky pro zahájení živnostenského podnikání budou v diplomové práci porovnány mezi Spolkovou republikou Německa a Polskou republikou.

Tabulka 4: Počet podnikatelů podnikajících v České republice k 30. 9. 2021

	Počet
Podnikatelé v ČR	2 101 419
Cizinci	101 303
Polská republika	2 875
Spolková republika Německo	3 104

Zdroj: vlastní zpracování, MPO, 2018

V České republice je k 30. 9. 2021 evidováno 2 101 419 podnikatelů. Cizinců zde podniká 101 303. Podnikatelů Polské národnosti má zřízenou živnost v České republice 2 875. Občanů Spolkové republiky Německo zde podniká 3 104. Ze sledovaných podnikajících národností v České republice, kterých je 166, je Spolková republika Německo na 5. místě v četnosti podnikajících cizinců. Polská republika je s počtem 2 875 podnikatelů na 6. místě.

7.1 Přeshraniční poskytování služeb a usazení

V rámci Evropské unie platí čtyři základní svobody pohybu – svoboda pohybu osob, svoboda pohybu zboží, svoboda pohybu služeb a svoboda pohybu kapitálu. Všechny tyto svobody byly zakomponovány již do Smlouvy o založení Evropského společenství neboli tzv. Římské smlouvy, a to v roce 1957. Smlouva o založení Evropského společenství byla několikrát aktualizována zákonnou normou a dnes platí v podobě Smlouvy z Nice, která vstoupila v platnost v roce 2003.

K našemu okruhu problémů se vztahují dvě základní svobody, a to:

- svoboda volného pohybu osob, konkrétněji svoboda usazování - svoboda založit podnik, živnost v jiné členské zemi za stejných podmínek, jaké musí splnit domácí podnikatelé. Svobodou usazování se zabývají články 43 – 48 Smlouvy o založení Evropského společenství a články 45 – 54 Smlouvy o fungování EU,
- svoboda pohybu služeb, kterou se zabývají články 49 – 55 Smlouvy o založení Evropského společenství a články 56 – 62 Smlouvy o fungování EU.

Poskytování služeb, a to jak při usazení, tak při přeshraničním poskytování služeb, upravuje směrnice o službách 2006/123/ES. Při poskytování služeb je potřeba rozhodnout se, zda se jedná o dočasné a příležitostné poskytování služeb, nebo zda je nutné se v druhé členské zemi usadit. Posouzení, zda se jedná o přeshraniční poskytování služeb (dočasně přes hranici) se bere v úvahu délka poskytovaných služeb, pravidelnost, periodicitu a nepřetržitost aktivity. Nezbytnou podmínkou je, aby daná služba byla poskytována i v zemi původu. Hlavní činnost podnikatele musí zůstat v zemi původu (aktivní živnostenské oprávnění v ČR) a své služby může poskytovat do členských zemí pouze jednorázově a nepravidelně. Činnost podnikatele je na základě jeho živnostenského oprávnění vydaného českým živnostenským úřadem, aniž by potřeboval oprávnění orgánu státu, kde hodlá svou službu poskytnout. Příkladem přeshraničního poskytování služeb je např. stavební činnost (byť by trvaly i několik let), dodávka softwarových či poradenských služeb.

Při usazení osoba trvale podniká v cizím státě a může provozovat provozovnu (hotel, restaurace, cestovní kancelář). Nepříjemné je poskytovat služby pravidelně, dlouhodobě vyjíždět a poskytovat danou službu v jiné zemi v rámci přeshraničního poskytování služeb

(např. vždy týden v měsíci). Pokud má podnikatel v členské zemi stálé místo pro podnikání, prostřednictvím kterého získává zákazníky dané země, musí si tam založit živnostenské oprávnění.⁶⁵

7.1.1 Přeshraniční poskytování služeb

Mezi podmínky podnikatele v případě poskytování služeb příležitostně či dočasně v jiném členském státě, stačí podat oznámení příslušným orgánům.

Hlavním předpokladem pro podnikání v jiném členském státě je mít platný živnostenský list příslušné činnosti z České republiky a současně mít tiskopis o vystavení potvrzení o příslušnosti k právním předpisům, tj. formulář A1 (viz příloha G). Dále se doporučuje mít podepsanou smlouvu o dílo nebo objednávku se zahraničním partnerem.

Poskytování přeshraničních služeb, které jsou v hostitelské zemi regulované, musí podnikatel ohlásit ještě před jeho započítím. Platnost ohlášení je 12 měsíců a je obnovitelné. Oznámení se odesílá kompetentnímu orgánu hostitelského členského státu. Regulované povolání bylo rozebráno v kapitole Vydávání osvědčení o odborné kvalifikaci. Česká republika vede Databázi regulovaných povolání a činností s příslušnými úřady. V Databázi Evropské komise nalezneme regulované povolání v zemích EU.

Současně s ohlášením o poskytování přeshraničních služeb podnikatelé dokládají:

- *„Kopie průkazu totožnosti, prokazující státní příslušnost OSVČ.*
- *Kopie dokladu prokazující, že poskytovatel služby je legálně usazen v zemi původu a že zde nemá zakázanou činnost (živnostenský list nebo výpis z živnostenského rejstříku s překladem do příslušného jazyka).*
- *Pro profese, které jsou v zemi původu regulované, doklady o kvalifikaci s příslušnými překlady.*
- *Pro profese, které v zemi původu regulované nejsou, doklad, že OSVČ danou činnost vykonávala v jednom nebo více členských státech minimálně po dobu 1 roku v uplynulých deseti letech s příslušnými překlady.*“⁶⁶

⁶⁵ MPO, 2020

⁶⁶ Business info, 2020

U neregulovaných profesí není oznámení příslušným orgánům vyžadováno a podnikatel tak může bez dalšího omezení přeshraničně poskytovat své služby.

Zmiňovaný formulář A1 slouží pro doložení příslušnosti k sociálnímu systému. Na webových stránkách ČSSZ nalezneme žádost pro OSVČ, kde žadatel uvede dobu, po kterou bude vykonávat výdělečnou činnost na území členského státu, údaje o výkonu činnosti v ČR a v zahraničí.

Dokladem o zdravotním pojištění je Evropský průkaz zdravotního pojištění (modrá kartička zdravotní pojišťovny).

Spolková republika Německo a Polská republika spadají pod zákon o daních z příjmů a smlouvě o zamezení dvojího zdanění, která má určit, který stát má právo příjem zdanit.

OSVČ musí zachovávat veškeré předpisy vztahující se k DPH. Pokud je poskytována služba podle elementárního pravidla osobám povinným k dani, tak se odvádí daň v zemi, ve které má adresát služby sídlo. Vyměřenou daň odvádí též adresát služby. Dodavatel služby (např. OSVČ) musí příjemci služby dát své daňové identifikační číslo k DPH pro správný odvod daně.⁶⁷

Při poskytování služeb přes hranice platí pro podnikatele:

- Učinit rozhodnutí, jestli se doopravdy jedná o dočasné a příležitostné poskytování služeb.
- Brát zřetel ohledně otázek odvodu daně z příjmu. Kdy se jedná podle výkladu českého zákona o daň z příjmu, zákona o dani z příjmu země, ve které jsou dané služby poskytovány, ale také se jedná podle smlouvy o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a hostitelským státem. Pokud by došlo k diferenci mezi zákonem o dani z příjmu a smlouvou o zamezení dvojího zdanění, má prioritu výklad smlouvy o zamezení dvojího zdanění.
- Jednat v souladu s pravidly pro daň z přidané hodnoty. Častou situací je, že při poskytování služeb do jiného státu vzniká povinnost registrovat se k DPH a následně daň z DPH odvádět v zemi, ve které jsou služby poskytovány.

⁶⁷ Business info, 2021

- Žadatel dokládá potvrzením evropského formuláře A1 na příslušné okresní správě sociálního zabezpečení, že si hradí sociální zabezpečení v domovském státě. Dokladem o zdravotním pojištění je Evropský průkaz zdravotního pojištění (tzv. modrá kartička zdravotní pojišťovny).
- Pokud by pobyt trval déle než 3 měsíce, je zpravidla nevyhnutelné nahlásit se na cizinecké policii v hostitelském státě.
- Je potřeba si s sebou vzít i další dokumenty, např. přeložený živnostenský list (či výpis z živnostenského rejstříku), smlouvu o poskytování služby (objednávku).

V případě, že se skutečně jedná o dočasné a příležitostné poskytování služeb, tudíž OSVČ vykonává zakázku v jiném členském státě samostatně a provozuje regulovanou činnost (vázaná), je zpravidla potřeba pro danou činnost ohlásit kvalifikaci. V některých případech je nutné si nechat kvalifikaci ověřit.

7.1.2 Usazení

Pokud podnikatel zakládá podnik či živnost v jiné členské zemi, ve které chce provozovat činnost, která je v této zemi regulovaná (vázaná), je nezbytné požádat o uznání odborné způsobilosti u příslušných orgánů v hostitelském státě. Příslušné instituce členské země posoudí a akceptují (případně neakceptují) jeho kvalifikaci nebo mu případně uloží splnění dalších požadavků, tzv. kompenzačních opatření.

Neregulované činnosti může každý vykonávat volně, bez splnění jakýchkoli požadavků a podmínek.

Pokud je povolání regulováno a podnikatel potřebujete zažádat o uznání své odborné kvalifikace, je možnost požádat o vydání evropského profesního průkazu (EPC). Žádá se elektronicky a lze uznat regulované povolání v jiné zemi EU. V současné době o vydání průkazu může zažádat osoba, která má jednu z těchto kvalifikací:

- zdravotní sestra nebo ošetřovatel odpovědný za všeobecnou péči,
- farmaceut,
- fyzioterapeut,
- horský vůdce,
- realitní makléř.

S žádostí o EPC pomáhají úřady v domovském státě. Úřady ověřují bezchybnost a úplnost žádosti a ověřují také pravost a platnost dokumentů.

Platnost EPC je na neomezenou dobu pro osoby, které se usadí dlouhodobě. Při poskytování služeb jen dočasně je platnost 18 měsíců. Účinnost 12 měsíců, pokud se služby poskytují dočasně a povolání se týká veřejného zdraví nebo bezpečnosti (např. fyzioterapeut či horský vůdce).⁶⁸

7.2 Odborná kvalifikace

Směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací (dále jen Směrnice) upravuje tzv. obecný systém uznávání kvalifikací. Směrnice nařizuje, že pokud je v hostitelském členském státě povolání regulované, příslušné státní orgány dovolí občanům EU z jiné členské země provozování profese za totožných předpokladů, jaké mají její občané. K uznání způsobilosti musí žadatel v domovském státě dosáhnout vzdělání, které je nanejvýš o jeden stupeň nižší, než je požadováno v zemi, ve které chce provozovat činnost.

V situaci, kdy povolání není v členském státě žadatele regulováno, je osoba kromě předložení dokladu o dosažené kvalifikaci povinna potvrdit, že toto povolání bylo v posledních deseti letech vykonáváno na plný úvazek po dobu jednoho roku, nebo poskytnout doklad potvrzující absolvování regulovaného vzdělávání.

„V EU je definováno pět úrovní profesní kvalifikace:

- 1. Prokázání kompetence, která odpovídá obecnému základnímu a střednímu vzdělání, dokazující, že žadatel má obecné znalosti odpovídající této úrovni v dané členské zemi.*
- 2. Certifikát, který dokazuje ukončené středoškolské vzdělání jak odborné, tak všeobecné (v ČR – maturita).*
- 3. Doklad (diplom) o úspěšném ukončení vyššího odborného vzdělávání (tzv. post sekundárního vzdělávání) v trvání minimálně jednoho roku.*

⁶⁸ Europa, 2021

4. *Doklad (diplom) o úspěšném dokončení vyššího odborného či vysokoškolského vzdělávání v trvání minimálně tří let.*
5. *Diplom o úspěšném dokončení vysokoškolského vzdělání v trvání minimálně čtyř let.*⁶⁹

V některých situacích hostitelská členská země ukládá kompenzační opatření pro akceptaci kvalifikace a to dvěma formami. První je rozdílová zkouška a druhou je adaptační období (práce pod dohledem) v délce nanejvýš tří let. Žadatel se v podstatě může rozhodnout, jaký druh kompenzačního opatření si vybere. Tento prostředek se používá, pokud:

- dosažené vzdělání je o 1 rok kratší než požadované vzdělání v hostitelské členské zemi,
- vzdělání se značně liší než požadované vzdělání v hostitelské členské zemi,
- regulovaná profese v hostitelské členské zemi obsahuje jednu či více regulovaných profesí, které neexistují v domovské členské zemi žadatele.

Kapitola II hlavy III Směrnice, se zabývá automatickým akceptováním kvalifikace na základě profesní praxe v určitých průmyslových, řemeslných a obchodních činnostech. V této situaci se bere v úvahu v první řadě délka a podoba profesní praxe v určitém odvětví, ale zároveň se k profesnímu vzdělání přihlíží jen v případě, kdy je certifikováno.

Kapitola III hlavy III Směrnice, se zabývá automatickým akceptováním kvalifikací ve vybraných odvětvích, které byly dříve určovány oborovými neboli sektorovými směrnici. Mezi tato zaměstnání lze zařadit např. lékaře, zdravotní sestru nebo ošetřovatele, zubního lékaře, veterinárního lékaře, porodní asistentku, farmaceuta nebo architekta.

Každá členská země automaticky akceptuje profesní diplomy získané v jednotlivých členských státech podle soupisů dokladů ve Směrnici v příloze V. Směrnice také určuje nejnižší nároky na odbornou přípravu pro výkon výše uvedených zaměstnání.

Pokud chce osoba zakládat podnik, pobočku nebo živnost v povolání, které je v dané zemi regulováno, musí si zažádat u příslušných státních orgánů o uznání kvalifikace.

⁶⁹ Kváčová, 2009

Koncepce regulované profese nebo regulované činnosti vyznačuje libovolnou výdělečnou aktivitu, pro jejíž provádění jsou v příslušném státě právním předpisem nařizeny požadavky, bez splnění těchto požadavků nemůže osoba tuto profesi či činnost provozovat. K požadavkům potřebným pro výkon profese či provozování činnosti patří např. kvalifikační požadavky, případně bezúhonnost, zdravotní způsobilost a další.

Pokud je činnost regulovaná v jiné členské zemi, je nutné podat žádost o osvědčení o odborné způsobilosti a výkonu předmětné činnosti na území České republiky dle ustanovení § 29a zákona č. 18/2004 Sb., ve znění p. p. na Ministerstvu průmyslu a obchodu České republiky. Tyto žádané údaje je nezbytné dokládat příslušnými doklady, mezi které patří např. výuční list, doklady dokazující délku praxe (např. daňové přiznání, faktury apod.) či výpis z trestního rejstříku. U všech dokladů, mimo výpisu z rejstříku trestů, je možné dodat obyčejné kopie. U dokladu rejstříku trestů je potřeba doložit originál nebo předně ověřenou kopii, kdy v obou případech nesmějí být doklady starší než tři měsíce.⁷⁰

Vystavení osvědčení, pokud žadatel doloží všechny potřebné dokumenty, trvá nanejvýš 1 měsíc a je monetarizováno částkou 1000 Kč podle zákona o správních poplatcích. Vydané osvědčení je poté nutno přeložit do jazyka hostitelského státu a společně s dalšími potřebnými dokumenty poslat na příslušný uznávací orgán do zahraničí a zaplatit daný poplatek. Uznávací instituce kvalifikaci ve stanovené lhůtě posoudí a výsledkem je rozhodnutí, jestli je žadatel odborně způsobilý vykonávat činnost v hostitelském členském státě. V případě, kdy je obchodníkovi kvalifikace uznána, není potřeba o akceptování odborné způsobilosti žádat v budoucnu ve stejném státě znovu.

Z tohoto důvodu je výhodnější si nechat vše ověřit v soupisu regulovaných zaměstnání z národních zdrojů jednotlivých členských zemí.

⁷⁰ Kváčová, 2009

7.3 Usazení ve Spolkové republice Německo

Spolková republika Německo (dále jen Německo) je federativní parlamentní republika sestávající ze 16 spolkových zemí (Bundesländer), ve kterých existují určité odlišnosti a vstup do podnikání mají upravený individuálně. Pokud se chce český podnikatel usadit, měl by začít výběrem regionu. Podle regionu je třeba zjistit, za jakých podmínek lze příslušnou živnost provozovat a co vše musí splňovat. Odlišnosti mohou být podmíněny i charakterem živnosti, např. zda vyžaduje výrobní prostory, sklady, kanceláře apod.

Založení živnosti v Německu se děje podle §14, odst. 1 Spolkového zákona (Gewerbeordnung). Každý subjekt, který chce s podnikáním začít, se musí přihlásit příslušnému úřadu a vyplnit předepsaný formulář. Správa živností není řízena spolkovým zákonem, nýbrž zemskými zákony. Proto se v některých spolkových zemích živnost hlásí tzv. Ordnungsamtu nebo přímo obecní správě.

Živnostenské oprávnění je potřeba bez ohledu na to, jestli se jedná o hlavní nebo vedlejší činnost.

Za živnost se nepovažují tzv. svobodná povolání (např. vědecká a umělecká činnost) a dále např. zemědělská prvovýroba, správa vlastního majetku apod.

Pro využití svobody usazení v Německu si musí podnikatel založit živnost podle místního práva. Může zakládat firmy za účelem provozování řemeslných, obchodních, zemědělských a dalších živnostenských činností a také založit provozovny.

Na místním živnostenském úřadu je možné získat informace pro splnění podmínek pro výkon dané činnosti a také informace o tom, kde všude je potřebná registrace. V Německu pracují poradci, kteří za sjednanou finanční odměnu zjistí nezbytné náležitosti a následně tyto náležitosti vyřeší bez účasti podnikatele. Detaily je možné vyhledat i na internetové síti, a pro to jsou nejvhodnější internetové stránky místně příslušných úřadů. Vhodným informačním pramenem je webová adresa www.ihk.de. Na této internetové adrese se dají najít všechny místně příslušné hospodářské komory a u každé lze jednotlivě vyhledat potřebné detailní informace a i další zdroje, kde hledat. Další možností

je obrátit se na české Euro Info Centrum v kraji, ve kterém podnikatel podniká. Toto centrum zjistí veškeré informace za pomoci partnerského EIC v Německu.

Žadatel uvede na úřadě (Ordnungsamt) činnost/činnosti, které chce a zaplatí poplatek. Výši určují samosprávy a v současné době se pohybuje mezi 10 – 60 EUR. Úřad následně informuje automaticky všechny dotčené úřady a instituce elektronicky (finanční úřad, obchodní a průmyslovou nebo řemeslnou komoru, zdravotní pojišťovnu, příp. úřad práce).

7.3.1 Komory

Se vznikem živnosti a vyřízením požadovaných dokumentů a podmínek podnikateli pomáhají hospodářské a řemeslné komory nebo instituce měst. Většina těchto institucí tiskne a publikuje brožury pro začínající podnikatele, ve kterých podnikatel nalezne potřebné primární informace.

Obchodní a průmyslová komora sdružuje podnikatele z obchodu a průmyslu, zajišťuje pro ně vzdělávání, vystavuje celní papíry, potvrzuje původ zboží atd. Řemeslná komora zajišťuje vzdělávání pro své členy, jmenuje mistry, uznává mistrovské tituly, nebo nárok na mistrovský titul z jiných států EU a sdružuje všechny řemeslné firmy a živnostníky.

Členství v hospodářské komoře je pro německé podnikatele povinné a platí to pro všechny podnikatele, kteří jsou v Německu usazení (výjimku mají poskytovatelé přeshraničních služeb). Podnikatel, který vykovává řemeslnou živnost, je povinen být příslušníkem řemeslné komory. Oznámení o registraci živnosti poskytuje komoře příslušná instituce, kterou je finanční úřad (Finanzamt) nebo živnostenský úřad (Gewerbeamt nebo Amt für Öffentliche Ordnung). Řemeslná komora následně ze své iniciativy oznámí subjektu, že se stal členem a proto není potřeba, aby se subjekt ke členství přihlašoval.

Členové hospodářské komory jsou povinni platit finanční příspěvky, které se odlišují dle regionů a jejich výše se mění každý rok podle hospodaření dané komory. Výše členských příspěvků se pohybuje 25 EUR za rok, přičemž první dva roky jsou OSVČ od příspěvku osvobozeny. O výši příspěvku rozhoduje valná hromada, která se skládá z volených zástupců podnikatelů a firem v komorovém okresku. Informace ohledně členských

příspěvků je možné zjistit na daných řemeslných, obchodních a průmyslových komorách v jednotlivých regionech.

7.3.2 Zdravotní pojištění

Odvody na zdravotní pojištění je potřeba hradit zdravotní pojišťovně v České republice a v Německu se podnikatel bude prokazovat Evropským zdravotním průkazem, jenž dostane od české zdravotní pojišťovny. Skutečnosti, které se vztahují k odvodům sociálního pojištění je potřeba vyřešit na místně příslušné správě sociálního zabezpečení. V Německu existují ve zdravotnictví hotovostní platby, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění. Například se platí při návštěvě lékaře, při nemocniční péči, za léky a obvazový materiál. Záleží na rozhodnutí podnikající osoby, zda se nechá komerčně připojistit.

V případě usazení podnikatele v Německu je potřeba, aby se odhlásil u zdravotní pojišťovny v České republice a následně si vybral novou zdravotní pojišťovnu v Německu, které bude hradit pojistné. Vlastní výběr zdravotní pojišťovny v Německu je podmíněn výší příjmů, kdy je hranice stanovena na cca 45 000 EUR za rok. V případě nedosažení této hranice se musejí podnikatelé přihlásit u AOK (obdobu pojišťovny VZP v České republice). Hranice minimálního a maximálního odvodu na zdravotní pojištění i sazba pojistného je odlišná v jednotlivých spolkových zemích a aktualizuje se každý rok. Podrobnější informace je možné zjistit u jednotlivých pojišťoven. V případě, že podnikatel bude pobývat na území České republiky nebo na území jiného členského státu EU, bude zdravotní péče hrazena z pojistného od německé pojišťovny, kde je podnikatel přihlášen.

7.3.3 Ohlášení regulované činnosti

Při přeshraničním poskytování služeb OSVČ v regulovaných činnostech se podle Směrnice 2005/36/ES uplatňují dvě zcela nové procedury. Jedná se o postup ohlášení záměru vykonávat regulované povolání dočasně či příležitostně a postup ověření kvalifikace před prvním poskytnutím služby.

Německo zavedlo proceduru ohlášení kvalifikace pro přeshraniční poskytování služeb v regulovaných činnostech. Nemá závazný formulář pro ohlášení kvalifikace, stačí zaslat

písemné ohlášení, které bude obsahovat potřebné údaje na příslušný kompetentní orgán uvedený v seznamu regulovaných kvalifikací.

Ohlášení má obsahovat následující informace:

- Kontaktní a identifikační údaje poskytovatele služeb (jméno, příjmení, národnost, datum a místo narození, číslo pasu, kontaktní adresa včetně telefonu a e-mailu).
- Popis činnosti-profese, kterou ve své domovské zemi vykonává.
- Informace o formě podnikání v domovské členské zemi.
- Informace o tom, zda je jeho činnost v domovské členské zemi regulována.
- Informace o jeho kvalifikaci.

V případě, že se jedná o vykonávání řemeslné činnosti, je třeba odeslat ohlášení na místně příslušný živnostenský úřad (Gewerbeamt).

Ohlášení v německém jazyce je nutné doplnit následujícími dokumenty:

- Dokladem o českém občanství (např. kopie občanského průkazu nebo pasu).
- Dokladem, že je poskytovatel služby ve své domovské zemi usazen v profesi, kterou chce přeshraničně poskytovat v Německu (živnostenský list nebo výpis z živnostenského rejstříku spolu s překladem do němčiny).
- Pokud profese není regulována v domovské zemi, dokladem, že ji tam legálně vykonává minimálně po dobu 2 let v uplynulých 10 letech (opět spolu s překladem do německého jazyka).

Vystavené ohlášení má platnost 1 rok, a následně je potřeba zaslat ohlášení na obnovení.

Existuje skupina činností, které jsou regulované jak živnostenským zákonem, tak dalšími zákony – např. provoz heren, pojišťovnictví, obchod se zbraněmi a zvířaty, provoz taxislužby a další. U řemeslných činností je potřeba mít složenou mistrovskou zkoušku. K řemeslným činnostem existuje katalog, kde je rozdělení, co je a co není řemeslo. V určitých případech lze přihlídnout i k doložené praxi z ČR.

Občané ČR mohou zakládat živnosti za stejných podmínek, jako občané Německa.

Existuje tzv. Reisegewerbe živnost, kterou definuje §55 Gewerbeordnung a je pro lidi, kteří nepotřebují ke svému výkonu kamennou provozovnu. Využívají ji např. různí trhovci, kadeřnice nebo pedikérky, které objíždí domovy pro seniory. V tomto případě nemusí mít občan ČR kontaktní adresu v Německu, nemusí se usadit.

U živností, které nejsou regulované a u nichž není potřeba pro německé živnostníky prokazovat způsobilost, není tudíž vyžadována ani po českém subjektu. Jiné podmínky platí, pokud má být vykonávána regulovaná činnost, kdy pro výkon této živnosti je potřeba splnit kvalifikační podmínky. Pro určité obory se vyvinuly dohody o akceptaci kvalifikace, které platí pro všechny členské země Evropské unie. Osvědčení o kvalifikaci, které má mezinárodní platnost, vydává české Ministerstvo průmyslu a obchodu. U uchazeče je zjišťováno, zda kvalifikace, jež byla získána na území České republiky, je shodná s kvalifikací požadovanou v Německu. V případě nesouladu mezi získanou a požadovanou kvalifikací, se musí žadatel zúčastnit dodatečných kurzů nebo školení a následně vykonat závěrečnou zkoušku. Až po splnění těchto podmínek je možné provozovat regulovanou živnost. Pro získání bližších informací je doporučováno se obracet na pracovní úřady a jiné státní instituce v místě výkonu podnikání.

7.3.4 Daně

Daňová oblast pro podnikání je v Německu komplikovaná. Doporučuje se, pro řešení daňových záležitostí obrátit na kvalifikované daňové odborníky, kteří se těmito záležitostmi zabývají.

Je nutné dodržovat základní daňové předpisy. Výsledek hospodaření ve formě zisku by měl být zdaněn ve státě, ve kterém vznikl. Mzda by měla být zdaněna ve státě, kde byla vyplacena. Spotřeba zboží a služeb by měla být zdaněna, v bezprostřední blízkosti místa spotřeby. Pro zdanění mezi Českou republikou a Německem má prvořadou důležitost Smlouva o zamezení dvojího zdanění.

Při poskytování služeb přes hranice domovského státu se odvádí daně majoritně do České republiky. Jednou z výjimek je DPH, které se odvádí do Německa za předpokladu, že je místo plnění na jeho území. Pro získání podrobnějších informací je vhodné se obrátit na daňového poradce na území Německa.

V případě, že se podnikatel usadí v Německu a bude provozovat živnost, musí odvádět veškeré daně do Německa, tak jako každý německý občan. Subjekt se zaregistruje k dani na příslušném finančním úřadu. U českého obchodníka, jenž nemá provozovnu ani zaměstnance na území Německa (tzv. Reisegewerbe živnost) a vznikne mu daňová povinnost, musí se registrovat k dani na příslušném místním finančním úřadě Chemnitz Süd.

Pro pouhé dodání zboží platí jednotná pravidla EU. Práce poskytované v Německu soukromým osobám podléhají německé dani z přidané hodnoty, je nutná registrace u příslušného Finančního úřadu Chemnitz - jih (Finanzamt Chemnitz - Sud).

7.3.5 Kontrola podnikání

Německo využívá mnoho orgánů oprávněných ke kontrole českých živnostníků. Kontrola souvisí i s tím, v jakém oboru podniká. Kontrolu provádí cizinecká policie, zda není v zemi déle než tři měsíce bez příslušné registrace. Pracovní úřad, zda je činnost živnostníka legální. Pro tento případ se doporučuje mít vlastní živnostenský list a příslušnou smlouvu. Sociální úřad kontroluje, zda má živnostník doklad A1 a dále je úřad vysílán na kontroly kvůli podezření na švarcsystem. Švarcsystem „je z pohledu pracovního práva nelegální zaměstnávání formou zastření faktického pracovněprávního vztahu jinou smlouvou.“⁷¹ Podle oboru podnikání mohou kontrolu provádět další dotčené orgány. Nejpočetnější kontroly provádí celní úřad, především na stavbách, v zemědělství a eshopy.

Velice často kontrolu provádí také BAG (Bundesagentur für Güterverkehr), která se zaměřuje převážně na kontrolu nákladních aut a jejich přívěsů a kontrolují u kamionů např. upevnění nákladu, přestávky u řidičů apod. U automobilů s českou SPZ probíhá především kontrola smluv, a zda se nejedná o kabotážní přepravu., která je zakázána. „Kabotážní přepravou se obecně rozumí silniční nákladní nebo osobní přeprava, kterou provádí dopravce usídlený v jednom státě, mezi dvěma místy ležícími v jiném státě.“⁷²

⁷¹ MPSV, 2020

⁷² MDČR, 2020

7.3.6 Sankce

Sankce jsou rozlišovány pro podnikatele, který je usazený v Německu a který pracuje v rámci volného pohybu služeb. Usazený podnikatel, který neplatí sociální a zdravotní pojištění se dopouští trestného činu. V rámci volného pohybu služeb bude poskytovat i jiné služby, než na které má smlouvy a doklad A1, hrozí sankce a může se jednat o trestný čin.

V rámci EU byla založena mimořádná instituce, kam se mohou obracet občané i podnikatelé z členských států, pokud řeší problémy způsobené nesprávnou aplikací evropského práva ze strany správních orgánů. Jedná se o systém SOLVIT, jehož centra existují v každém členském státě. SOLVIT řeší rychle a efektivně konkrétní problémy občanů a podnikatelů. České centrum SOLVIT má sídlo na Ministerstvu průmyslu a obchodu.

Tabulka 5: Počet podnikatelů v okresce svobodného státu Saska ke dni 12. 11. 2021

	Počet
Podnikajících subjektů	66 112
Česká republika	202

Zdroj: vlastní zpracování, IHK: interní údaje

Údaje o podnikatelích jsou ze svobodného státu Sasko, které sousedí jihovýchodně s Českou republikou. Celkový počet v této spolkové zemi Německa je 66 112 subjektů. V Sasku podniká 202 Čechů, kteří jsou v zemi usazeni.

7.4 Usazení v Polské republice

Hospodářskou činnost na území Polské republiky (dále jen Polsko) může vykonávat tuzemská a zahraniční fyzická osoba. Hospodářskou činnosti může podnikatel zahájit po provedení zápisu do registru podnikatelů v Celostátním soudním rejstříku nebo do Evidence hospodářské činnosti.

V roce 2004 vstoupil v platnost zákon o svobodě podnikání (Sb. Polské republiky z r. 2004, č. 173, pol. 1807 ve znění p. p.), který představuje zásadní průlom v jednání státu s podnikateli. Pro podnikatele představuje zjednodušení v oblasti zahajování a vykonávání podnikání, např. snižuje počet dokumentů souvisejících se zahájením hospodářské činnosti,

kratší dobu pro vyřízení formalit a pro získání koncese se snížil počet činností, které jsou vyžadovány.

Zahraniční osoby (členové států EU) mohou zahajovat a provádět hospodářskou činnost na stejných zásadách jako polští státní příslušníci. Občané, kteří nejsou ze států EU, mohou hospodářskou činnost zastávat za stejných pravidel jako polský občan, pokud má povolení k dlouhodobému pobytu, pobytu dlouhodobého rezidenta, pobytu na dobu určitou za účelem sloučení rodiny, dále může mít statut uprchlíka, dočasnou nebo časovou ochranu, souhlas se strpěním pobytu či vlastní platnou Kartu Poláka.⁷³

„Doklad „KARTA POLAKA“ (průkaz Poláka) lze vystavit osobě, která nemá polské občanství ani předběžné povolení k pobytu, ale která se přihlásí k polskému národu. Držitel má zejména tyto výsady: osvobození od poplatků za udělení dlouhodobého víza, právo pracovat v Polsku bez pracovního povolení, právo založit zde podnik, veřejné vzdělávání zdarma, poskytnutí zdravotní péče v naléhavých případech a možnost požádat polskou vládu o finanční pomoc.“⁷⁴

Cizinci mohou zahájit svou hospodářskou činnost podáním žádosti o záznamu do:

- Centrální evidence hospodářské činnosti,
- registru podnikatelů v Celostátním soudním rejstříku,
- registru zastoupení zahraničních podnikatelů vedeného ministrem příslušným pro hospodářské záležitosti.

Zahraniční podnikatelé si mohou k provozování živnostenského oprávnění zřízovat pobočky a zastoupení. Pobočka se označuje původním názvem zahraničního podnikatele včetně přeložení do polského jazyka s doplněním „oddzial w Polsce“ (pobočka v Polsku). Účetní knihy se vedou odděleně v polském jazyce a dle polské legislativy. Zřízenou pobočku podnikatel oznamuje ministerstvu hospodářství i její budoucí změny.

Zastoupení se zřizuje k podnikání v oblasti propagace a reklamy samotného zahraničního podnikatele. Zápis o zastoupení je proveden do veřejného rejstříku zastoupení zahraničních podnikatelů vedeného ministrem hospodářství. Povinnost používat k označení zastoupení

⁷³ Podnikání v Polsku, 2016

⁷⁴ Europa, 2021

název zahraničního podnikatele včetně přeložení do polského jazyka s doplněním „przedstawicielstwo w Polsce” (zastoupení v Polsku). Účetní knihy se vedou odděleně v polském jazyce a dle polské legislativy

Podnikající fyzická osoba splňující všechny předpoklady pro podnikatelskou činnost v Polsku si musí vyřídit záležitosti v jednotlivých krocích:

1. Podání žádosti o zápis do Evidence podnikatelských činností (Ewidencja Działalności Gospodarczej) v místě bydliště či místě provádění podnikatelských aktivit, a poté obdrží statistické číslo REGON. Číslo vydává místní statistický úřad (Urząd statystyczny).
2. Vytvoření razítka podniku. To musí obsahovat tyto údaje: celé jméno podniku, adresu podniku a číslo REGON.
3. Otevření bankovního účtu (není nutnou podmínkou)
4. Podání žádosti o vydání daňového čísla (NIP) na místní daňový úřad. Žádost obsahuje informaci o zápisu do obchodního rejstříku a potvrzení o vydání statistického čísla REGON.
5. Registrace u instituce sociálního pojištění.
6. Informování místního obecního úřadu o místě (budově), na kterém bude podnikatelská aktivita prováděna z důvodu odvodu daně z nemovitosti (Podatek od nieruchomości).⁷⁵

7.4.1 Principy podnikání

Zákon o svobodě upravuje podnikání a úkoly orgánů veřejné správy v rozsahu pravidel pro založení provozování a ukončení podnikání v Polské republice. Ustanovení tohoto zákona upravují hlavně:

- Předmět podnikání, kterým se rozumí výdělečná stavební, výrobní a obchodní činnost, poskytování služeb a identifikace, vyhledávání a těžba nerostných surovin z ložisek, a dále profesní činnost vykonávaná ustavičně a organizovaně.
- Definici podnikatele, jímž je právnická osoba, fyzická osoba, a organizační složka, jež není právnickou osobou, a které taktéž zvláštní zákon přiznává právní subjektivitu, vykonávající podnikání vlastním jménem; za podnikatele se rovněž považují občanskoprávní společníci v rozsahu jejich podnikání.

⁷⁵ Podnikání v Polsku, 2016

- Princip provozování, zakládání a ukončení podnikání je dostupný volně pro všechny dle stejných práv, musí se však zachovat podmínky stanovené právními předpisy.⁷⁶

Ustanovení příslušných zákonů upravují podrobná pravidla provozování koncesované živnosti. Na základě rozhodnutí probíhá odmítnutí udělení, udělení, odebrání koncese nebo omezení jejího rozsahu či změna oproti žádosti Koncesní orgán v koncesi může stanovit zvláštní podmínky výkonu činnosti, která podléhá koncesi.

Pokud je větší počet podnikatelů splňujících podmínky pro udělení koncese a poskytujících záruku řádného výkonu této činnosti, než počet určených koncesí k udělení, tak vyhlásí výběrové řízení koncesní orgán. V tomto řízení provede koncesní orgán výběr a přihlédne k výši deklarovaných poplatků za udělení koncese.

Pokud příslušný zákon stanoví, že je regulovanou činností daný druh podnikání, tak je jeho výkon možný pouze po splnění daných podmínek a po zápisu do registru regulovaných činností. Jako regulované činnosti jsou považovány ty činnosti, které jsou uvedeny v těchto druzích podnikání:

- uchovávání mzdové a personální dokumentace zaměstnavatelů s omezeným obdobím uchovávání,
- směnářská činnost,
- poskytování detektivních služeb
- zprostředkovatelství v uzavírání smluv o poskytování turistických služeb na objednávku zákazníků a organizace turistických akcí,
- provozování autoškoly, stanice technické kontroly vozidel, střediska pro zdokonalení techniky jízdy a psychologické pracovny za účelem získání řidičského oprávnění,
- výroba či rozlívání lihových nápojů,
- výroba tabákových výrobků,
- rozlívání a výroba výrobků vinařských,
- skladování, výroba a uvádění biosložek na trh.⁷⁷

⁷⁶ Syrovátková, Turakiewicz, 2018

⁷⁷ Syrovátková, Turakiewicz, 2018

Orgán, který vede registr regulované činnosti, musí zapsat do registru podnikatele ve lhůtě 7 dnů od dne, ke kterému byla tímto orgánem obdržena žádost o zápis, tato žádost musí obsahovat prohlášení o splnění podmínek, které jsou vyžadovány pro výkon činnosti, pro kterou je veden tento registr. Tento orgán vydává osvědčení o zápisu do registru z moci úřední. Podnikatel je povinen uchovávat veškeré dokumenty nezbytné k prokázání skutečnosti, že splňuje podmínky vyžadované pro výkon regulované činnosti.

Registr regulované činnosti je veřejný. K údajům obsaženým v registru má přístup každý prostřednictvím orgánu, který registr vede.

7.4.2 Regulovaná povolání

Příslušné zákony stanoví podmínky, za kterých je možný výkon činnosti v rozsahu regulovaných povolání. Jde například o tyto povolání: daňový poradce, lékárník, auditor, architekt, advokát, lékař, potápěč či právní rádce. V případě výkonu podnikání v některém z těchto povolání je povinen podnikatel mít příslušná oprávnění nebo zaměstnávat osobu, která má tyto oprávnění.

Aktuální pravidla pro uznávání regulovaných povolání v Polsku, vycházejí ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2005/36/ES. Změny těchto pravidel a stanovené předpisy zákona ze dne 22. 12. 2015 o principech uznávání odborných kvalifikací získaných v členských zemích Evropské unie, jsou dostupné na ec.europa.eu.⁷⁸

7.4.3 Kontrola podnikání

Činnost podnikatelů je kontrolována na základě zákona o svobodě podnikání, s výjimkami, které vyplývají z bezprostředně aplikovaných předpisů, obecně platných právních předpisů společenství nebo z ratifikovaných mezinárodních smluv kontroly v rozsahu dodržování podmínek jaderné bezpečnosti a radiologické ochrany a celně-finanční ochrany. Zákony rovněž stanoví předmětný rozsah kontroly a orgány oprávněné k jejímu provádění.

Orgány kontroly podnikateli sdělí záměr zahájení kontroly s výjimkou zvláštních případů. Ty jsou stanoveny zákonem o svobodě podnikání. Kontrola je zahájena nejdříve po uplynutí 7 dnů a nejdéle před uplynutím 30 dnů ode dne doručení sdělení o záměru

⁷⁸ Syrovátková, Turakiewicz, 2018

zahájení kontroly. Pokud kontrola není zahájena ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení sdělení o záměru zahájení kontroly, je nutné opětovné sdělení. Kontrola může být provedena před uplynutím 7 dnů od dne doručení sdělení na žádost podnikatele.

Pokud je kontrola zahájena po předložení služební legitimace, je osoba provádějící kontrolu povinna kontrolovanou osobu, podnikatele, vůči níž byly zahájeny kontrolní úkony, informovat o jeho právech a povinnostech během kontroly ještě před provedením prvního kontrolního úkonů.

Za přítomnosti kontrolovaného nebo jím pověřené osoby se provádějí kontrolní úkony. Kontrola může být prováděna v sídle kontrolované osoby, v místě výkonu podnikání nebo se souhlasem či na žádost kontrolované osoby, na jiném místě, na kterém je dokumentace, s účetnictvím, v pracovní době nebo v době skutečného výkonu podnikání kontrolované osoby. Kontrola či jednotlivé kontrolní úkony, se souhlasem kontrolované osoby, mohou být prováděny taktéž v sídle kontrolního orgánu, pokud je k tomu důvod z hlediska plynulosti provádění kontroly. Podnikatel má povinnost vést a uchovávat ve svém sídle kontrolní knihu, plné moci a kontrolní protokoly. Kontrolní kniha může být soubor dokumentů a slouží podnikateli k dokumentování počtu a doby trvání kontroly jeho činnosti. Kontrolní kniha může být vedena v elektronické podobě ode dne 30. 4. 2018.⁷⁹

7.4.4 Ohlášení regulované činnosti

Polsko také vyžaduje ohlášení kvalifikace před prvním přeshraničním poskytnutím regulované služby. Neexistuje žádný závazný ohlašovací formulář. Ohlášení se zasílá na kompetentní orgán tak, jak je uveden v seznamu regulovaných profesí. Kompetentní orgán sám rozhodne, jestli bude požadovat příslušné dokumenty obdobně, jako jsou uvedeny u jiných zemí.

⁷⁹ Syrovátková, Turakiewicz, 2018

Může se jednat o následující doklady:

- *„Doklad o státní příslušnosti poskytovatele služeb (kopie pasu nebo občanského průkazu).*
- *Doklad, že je poskytovatel služby legálně usazen ve své domovské zemi a že zde nemá zakázanou činnost –živnostenský list nebo výpis z živnostenského rejstříku a jeho překlad do polštiny.*
- *Pro profese, které jsou v domovské členské zemi regulovány, doklady o kvalifikaci a jejich překlady do polštiny.*
- *Pro profese, které nejsou regulovány v domovské členské zemi, doklad, že danou činnost ve své domovské zemi vykonává minimálně po dobu 2 let během posledních 10 let, opět včetně překladu do polštiny.“⁸⁰*

Platné ohlášení je vydáno pouze na dobu jednoho roku. V případě, že by obchodník chtěl i po uplynutí této doby provozovat stejnou činnost příhraničně na území Polska a tato činnost patří mezi regulované povolání, musí zažádat o ohlášení znovu, ale tentokrát nemusí dodávat doprovodné doklady.

Daňové povinnosti podléhají fyzické osoby s trvalým pobytem v Polsku a osoby s dočasným pobytem, který překračuje 183 dní v kalendářním roce.

Centrální evidence hospodářské činnosti (dále jen CEIDG) je seznam fyzických osob podnikatelů, kteří podnikají na území Polské republiky. Prostřednictvím CEIDG lze v Polsku založit živnost online, bez nutnosti návštěvy úřadů. V rejstříku CEIDG lze změnit údaje v zápise, přerušit či ukončit podnikání. Veškeré otázky a problémy spojené s registrací, lze samozřejmě vyřešit na kterémkoliv městském či obecním úřadě bez ohledu na adresu bydliště. S žádostí o zápis do CEIDG je současně přihlášení k evidenci Správy sociálního zabezpečení (dále jen ZUS), Zemědělského fondu sociálního zabezpečení (dále jen KRUS), Hlavního statistického úřadu (dále jen GUS) a Finančního úřadu. Odstraňuje se tím nutnost odevzdávat rozdílné tiskopisy na různé úřady a představuje především časovou úsporu. Registrace do CEIDG není zpoplatněna.

⁸⁰ Kváčová, 2009, s. 52

Celostátní soudní rejstřík (dále jen CSR) je veřejný registr vedený vybranými hospodářskými soudy a ministerstvem spravedlnosti. Základní funkce CSR je informační, která vytváří databázi hospodářských subjektů a poskytuje informace o právním postavení subjektu. Druhá funkce CSR legalizační, zápisem do registru se umožňuje provozování dalších činností.⁸¹

7.4.5 Zahájení živnostenského podnikání

Podnikatelé, kteří jsou fyzickými osobami, podléhají zápisu do Centrální evidence a informace o podnikání (CEIDG) v souladu se zákonem o svobodě podnikání. Ministr příslušný pro věci hospodářství vede v teleinformačním systému tuto evidenci. Část údajů týkajících se základních informací o podnikateli obsažených v Centrální evidenci a informace o podnikání (CEIDG), je dostupná na portálu ministerstva podnikání a technologií. To umožňuje jiným podnikatelům a spotřebitelům ověření obchodních partnerů.

Do CEIDG jsou zasílány žádosti o zápis do Centrální evidence a informace o podnikání, informace a jiné údaje prostřednictvím elektronických formulářů, které jsou zveřejněny na webových stránkách CEIDG, v Bulletinu veřejných informací ministra, který je příslušný pro věci hospodářství a na elektronickém portálu služeb veřejné správy. Osoba, která podléhá zápisu, může také podat žádost v listinné podobě na vybraný obecní úřad nebo zaslat na adresu vybraného obecního úřadu doporučený dopis. Do elektronického systému bude zaveden zaměstnancem daného úřadu obsah takové žádosti – po ověření podpisu na žádosti notářem nebo osobním potvrzení totožnosti. Žádosti o zápis do CEIDG zpoplatněny nejsou.⁸²

7.4.6 Přerušování živnostenského podnikání

Provozovanou živnost lze přerušit na dobu 1 měsíce do 24 měsíců. V období přerušování živnosti nemůže podnikatel živnost provozovat. Podnikatel během přerušování živnosti:

- 1) má právo provádět veškeré úkony, nezbytné k zajištění a udržení zdrojů příjmů,
- 2) má povinnost hradit závazky, které vznikly před datem přerušování živnosti,

⁸¹ Podnikání v Polsku, 2016

⁸² Syrovátková, Turakiewicz, 2018

- 3) má povinnost účastnit se soudních řízení, správních a daňových řízení, spojených s provozovanou živností před přerušением,
- 4) vykonává všechny povinnosti vycházející z právních předpisů polské legislativy.

Přerušení provozování a opětovné zahájení podnikání probíhá na žádost podnikatele a není zpoplatněno.

Závěr

Diplomová práce je zaměřena na Živnostenské podnikání v České republice a v Evropské unii. Práce vychází především ze zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, který upravuje podmínky pro podnikání fyzických a právnických osob. Popisovala, co je živnost a za jakých podmínek lze živnost provozovat. Charakterizovala všeobecné podmínky a odbornou způsobilost pro provozování živnosti. Na základě zákonem stanovení podmínek jsme zjistili, jak se člení živnosti. Jsou rozděleny na koncesované a ohlašovací. Ohlašovací živnosti se dále dělí do dalších třech skupin: řemeslné, vázané a volné. Veškeré náležitosti k založení oprávnění lze vyřídít na živnostenském úřadu, který po splnění všech zákonem stanovených podmínek k ohlášení živnosti, provede zápis do živnostenského rejstříku. Poté je vydán žadateli výpis. Dalším poznatkem je živnostenská kontrola, která má za úkol zjistit, zda podnikatel plní povinnosti podle živnostenského zákona. Při neplnění povinností může živnostenský úřad uložit pokutu. Výše sankce je stanovena v souladu se živnostenským zákonem dle závažnosti přestupku. Podnikatel je povinen se při zahájení činnosti zaregistrovat na finančním úřadě, správě sociálního zabezpečení a příslušné zdravotní pojišťovně.

Druhým důležitým zákonem, ze kterého tato diplomová práce vychází, je zákon č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon zapracovává Směrnice Evropského parlamentu a upravuje přeshraniční poskytování služeb, práva a povinnosti příjemců služeb, funkci jednotných kontaktních míst. Na jednotném trhu Evropské unie platí čtyři základní svobody: svoboda pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu. Tento zákon umožňuje vykonávat podnikatelskou činnost a žít v kterékoli členské zemi. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 6. července 2005 o uznávání odborných kvalifikací upravuje tzv. obecný systém uznávání kvalifikací pro provozování regulovaného povolání v členských státech pro občany Evropské unie za totožných podmínek, jaké mají v domovském státě. Při rozhodnutí podnikatele poskytovat služby v jiném členském státě je potřeba se rozhodnout, zda se jedná o dočasné a příležitostné poskytování služeb nebo zda je nutné se v druhé členské zemi usadit.

Důležitým předpokladem při přeshraničním poskytování služeb je mít platné živnostenské oprávnění k příslušné činnosti z domovského státu a současně mít tiskopis o příslušnosti k právním předpisům, tj. formulář A1. Formulář A1 potvrzuje ČSSZ a slouží podnikateli jako doklad, že si hradí sociální zabezpečení v domovském státě. Dokladem o zdravotním pojištění je Evropský průkaz zdravotního pojištění.

Při usazení je třeba, aby si podnikatel založil živnostenské oprávnění v členském státě. O usazení v členské zemi je nutné si zažádat u příslušných státních orgánů o uznání kvalifikace. Uznávání kvalifikace je požadováno u regulovaných činností, které nalezneme v databázi Evropské komise ec.europa.eu. Neregulované činnosti může podnikatel vykonávat volně, bez splnění jakýchkoli požadavků a podmínek. Nejčastější kontrola živnostníků je od sociální správy daného státu, která je zaměřená na formulář A1.

Při usazení ve Spolkové republice Německo je doporučeno si nejprve vybrat region, kde se chce podnikatel usadit. Jednotlivé regiony v Německu mají odlišné vstupy do podnikání. Na místním živnostenském úřadu lze získat informace pro splnění podmínek pro výkon dané činnosti. V Německu pomáhají s vyřízením živností a s požadovanými dokumenty hospodářské a řemeslné komory. Členství v hospodářské komoře je pro německé podnikatele povinné a platí pro všechny podnikatele, kteří jsou v Německu usazení. Oznámení o registraci živnosti poskytuje komoře příslušná instituce, kterou je finanční úřad nebo živnostenský úřad. Žadatel sdělí na úřadě (Ordnungsamt) svou podnikatelskou činnost. Úřad následně informuje automaticky všechny dotčené úřady a instituce elektronicky (finanční úřad, obchodní a průmyslovou nebo řemeslnou komoru a zdravotní pojišťovnu). V případě usazení podnikatele v Německu je nezbytné, aby se odhlásil u zdravotní pojišťovny v domovském státě a následně si vybral novou zdravotní pojišťovnu v Německu.

Zahájit a provádět hospodářskou činnost v Polské republice mohou členové států Evropské unie za stejných podmínek jako polští státní příslušníci. V Polsku vstoupil v roce 2004 v platnost zákon o svobodě podnikání, který představuje podstatnou změnu v jednání státu s podnikateli. Jedná se o zjednodušení v oblasti zahajování a vykonávání podnikání (snižuje počet dokumentů, souvisejících se zahájením hospodářské činnosti, kratší dobu pro vyřízení formalit apod.). V Polsku lze založit živnost online, prostřednictvím CEIDG (centrální evidence hospodářské činnosti), bez nutnosti návštěvy úřadů. CEIDG je seznam

fyzických osob podnikatelů, kteří podnikají na území Polské republiky. V rejstříku CEIDG lze změnit údaje v zápise, přerušit či ukončit podnikání. Veškeré otázky a problémy spojené s registrací, lze samozřejmě vyřešit na kterémkoliv městském či obecním úřadě. Podnikatel splňující všechny předpoklady pro podnikatelskou činnost podá žádost o zápis do CEIDG a poté obdrží statistické číslo REGON. Podnikatel podá žádost na místní daňový úřad a zaregistruje se na sociálním úřadu. Polsku se velmi rychle mění legislativa, zvláště ta zaměřená na živnostenské podnikání.

Ve srovnání s Českou republikou je Polsko velmi podobné, co se týká zřízení živnostenského oprávnění. Osobně se mi v Polsku zalíbila možnost založení živnostenského oprávnění online a s ním spojené další změny. Na živnostenský úřad v České republice přichází většina subjektů s žádostí o změnu v podnikání, nejčastější je přerušování živnostenského oprávnění. V Německu se klade velký důraz na regulované činnosti, především ty řemeslné činnosti, kde je potřeba mít složenou mistrovskou zkoušku. V České republice postačuje být v oboru řemesla vyučen.

Na základě zjištěných informací, které jsou popsány v této diplomové práci je pro lepší přehled vytvořena příručka, která obsahuje základní informace pro podnikatele, kteří mají zájem podnikat v sousedních státech.

Seznam použité literatury

- 1) BUSINESS INFO. 2019. *Poskytování informací Jednotnými kontaktními místy* [online]. BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export. [cit. 2021-10-20]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/sluzby/poskytovani-informaci-jednotnymi-kontaktnimi-misty/>
- 2) BUSINESS INFO. 2020. *Adresy jednotných kontaktních míst* [online]. BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export. [cit. 2021-11-23]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/adresy-jednotnych-kontaktnich-mist-jkm>
- 3) BUSINESS INFO. 2020. *Přeshraniční poskytování služeb – OSVČ* [online]. BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export. [cit. 2021-11-25]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/informace/preshranicni-poskytovani-sluzeb-osvc/#anch1>
- 4) EUROPA. 2021. *Council of the European Union* [online]. Consilium [cit. 2021-12-03]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/prado/cs/POL-PN-02001/index.html>
- 5) EUROPA. 2021. *Evropský profesní průkaz (EPC)* [online]. Nechte si uznat svou odbornou kvalifikaci. [cit. 2021-11-25]. Dostupné z: https://europa.eu/youreurope/citizens/work/professional-qualifications/european-professional-card/index_cs.htm
- 6) FINANČNÍ SPRÁVA. 2021. *Registrace – zahájení podnikání* [online]. Finanční správa. [cit. 2021-10-02]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/postup-v-danovem-rizeni/registrace-zahajeni-podnikani?>
- 7) HORZINKOVÁ, Eva. 2010/2011. *Živnostenský zákon v praxi*. Olomouc: Anag. ISBN 80-7263-085-7.
- 8) ING. PILÁTOVÁ A KOLEKTIV, Jana. 2019. *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 12. aktualizované vydání. Český Těšín: Anag. ISBN 978-80-7554-222-9.
- 9) IPODNIKATEL. 2020. *Zahájení a registrace podnikání – Centrální registrační místa (CRM) a Jednotný registrační formulář (JRF)* [online]. Ipodnikatel. [cit. 2021-10-02]. Dostupné z: <https://www.ipodnikatel.cz/zahajeni-a-registrace-podnikani-centralni-registracni-mista-crm-a-jednotny-registracni-formular-jrf/>
- 10) KVÁČOVÁ, Jana. 2009. *Kvalifikovaně na kvalifikace - Evropa bez bariér*. Praha: SMG. ISBN 978-80-254-5290-5.

- 11) MDČR. 2020. *Ministerstvo dopravy ČR - Životní situace* [online]. Ministerstvo dopravy ČR. [cit. 2021-12-03]. Dostupné z: [https://www.mdcr.cz/Zivotni-situace/Silnicni-doprava/Mezinarodni-osobni-doprava-\(2\)/Legislativa-a-casto-kladene-dotazy/Kabotaz-v-osobni-doprave](https://www.mdcr.cz/Zivotni-situace/Silnicni-doprava/Mezinarodni-osobni-doprava-(2)/Legislativa-a-casto-kladene-dotazy/Kabotaz-v-osobni-doprave)
- 12) MMR. 2021. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. Volný pohyb služeb v Evropské unii. [cit. 2021-10-20]. Dostupné z: [https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/pravo-legislativa/prehled-platnych-pravnich-predpisu-\(1\)/pravidla-pro-volny-pohyb-pruvodcovskych-a-dopr/volny-pohyb-sluzeb-v-evropske-unii](https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/pravo-legislativa/prehled-platnych-pravnich-predpisu-(1)/pravidla-pro-volny-pohyb-pruvodcovskych-a-dopr/volny-pohyb-sluzeb-v-evropske-unii)
- 13) MPO. 2018. *Uznávání odborné kvalifikace pro oblast živnostenského podnikání* [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu. [cit. 2021-10-20]. Dostupné z: <https://mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/uznavani-odborne-kvalifikace-pro-oblast-zivnostenskeho-podnikani/uznavani-odborne-kvalifikace-pro-oblast-zivnostenskeho-podnikani--144206/>
- 14) MPO. 2020. *Jednotný registrační formulář* [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu. [cit. 2021-10-02]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/crm-jednotny-registracni-formular/jednotny-registracni-formular---234081/>
- 15) MPO. 2020. *Přeshraniční poskytování služeb – OSVČ* [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu. [cit. 2021-11-20]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/podnikani-v-eu/vnitri-trh-eu/volny-pohyb-sluzeb/preshranicni-poskytovani-sluzeb---osvc--67768/>
- 16) MPO. 2021. *Statistické údaje o podnikatelích* [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu. [cit. 2021-11-20]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/>
- 17) MPSV. 2020. *Švarcsystém* [online]. Průvodce. [cit. 2021-12-03]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/svarcssystem>
- 18) MVČR. 2021. *Modrá karta - Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 2021-10-02]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/modra-karta.aspx>
- 19) Podnikání v Polsku, oddělení propagace obchodu a investic Velvyslanectví Polské republiky v Praze, 2016
- 20) POŘÍZEK, Pavel. 2013. *Vstup cizince na území státu. Pohled mezinárodního, unijního a českého práva*. Praha: Linde Praha, ISBN 978-807-2019-076.

- 21) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES, o službách na vnitřním trhu
- 22) SYROVÁTKOVÁ, Jaroslava, Janusz TURAKIEWICZ. 2018. *Legislativní podmínky podnikání v České republice a v Polsku, aktuální daňová legislativa, pracovní právo*. Jablonec nad Nisou: Okresní hospodářská komora v Jablonci nad Nisou. ISBN 978-80-270-4336-1.
- 23) Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů
- 24) Zákon č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb, ve znění pozdějších předpisů
- 25) Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů
- 26) Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- 27) Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů
- 28) Zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Přílohy

- Příloha A: Seznam oborů činností náležejících do živnosti volné
- Příloha B: Seznam řemeslných živností
- Příloha C: Seznam vázaných živností
- Příloha D: Seznam koncesovaných živností
- Příloha E: Jednotný registrační formulář (JRF)
- Příloha F: Příklad OSVČ Německo
- Příloha G: Žádost OSVČ o vystavení potvrzení o příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení (formulář A1)

**SEZNAM OBORŮ ČINNOSTÍ
NÁLEŽEJÍCÍCH DO ŽIVNOSTI VOLNÉ
„VÝROBA, OBCHOD A SLUŽBY
NEUVEDENÉ V PŘÍLOHÁCH 1 AŽ 3
ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA“**

podací razítko

ČÍSLO OBORU - NÁZEV

1)	Poskytování služeb pro zemědělství, zahradnictví, rybníkářství, lesnictví a myslivost
2)	Činnost odborného lesního hospodáře a vyhotovování lesních hospodářských plánů a osnov
3)	Diagnostická, zkušební a poradenská činnost v ochraně rostlin a ošetřování rostlin, rostlinných produktů, objektů a půdy proti škodlivým organismům přípravky na ochranu rostlin nebo biocidními přípravky
4)	Nakládání s reprodukčním materiálem lesních dřevin
5)	Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)
6)	Úprava nerostů, dobývání rašeliny a bahna
7)	Výroba potravinářských a škrobárenských výrobků
8)	Pěstitelské pálení
9)	Výroba krmiv, krmných směsí, doplňkových látek a premixů
10)	Výroba textilií, textilních výrobků, oděvů a oděvních doplňků
11)	Výroba a opravy obuvi, brašnářského a sedlářského zboží
12)	Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků
13)	Výroba vlákniny, papíru a lepenky a zboží z těchto materiálů
14)	Vydavatelské činnosti, polygrafická výroba, knihařské a kopírovací práce
15)	Výroba, rozmnožování, distribuce, prodej, pronájem zvukových a zvukově-obrazových záznamů a výroba nenahraných nosičů údajů a záznamů
16)	Výroba koksu, surového dehtu a jiných pevných paliv
17)	Výroba chemických látek a chemických směsí nebo předmětů a kosmetických přípravků
18)	Výroba hnojiv
19)	Výroba plastových a pryžových výrobků
20)	Výroba a zpracování skla
21)	Výroba stavebních hmot, porcelánových, keramických a sádrových výrobků
22)	Výroba brusiv a ostatních minerálních nekovových výrobků
23)	Broušení technického a šperkového kamene
24)	Výroba a hutní zpracování železa, drahých a neželezných kovů a jejich slitin
25)	Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků
26)	Umělecko-řemeslné zpracování kovů
27)	Povrchové úpravy a svařování kovů a dalších materiálů
28)	Výroba měřicích, zkušebních, navigačních, optických a fotografických přístrojů a zařízení
29)	Výroba elektronických součástek, elektrických zařízení a výroba a opravy elektrických strojů, přístrojů a elektronických zařízení pracujících na malém napětí
30)	Výroba neelektrických zařízení pro domácnost
31)	Výroba strojů a zařízení
32)	Výroba motorových a přípojných vozidel a karoserií
33)	Stavba a výroba plavidel
34)	Výroba, vývoj, projektování, zkoušky, instalace, údržba, opravy, modifikace a konstrukční změny letadel, motorů letadel, vrtulí, letadlových částí a zařízení a leteckých pozemních zařízení
35)	Výroba drážních hnacích vozidel a drážních vozidel na dráze tramvajové, trolejbusové a lanové a železničního parku
36)	Výroba jízdních kol, vozíků pro invalidy a jiných nemotorových dopravních prostředků
37)	Výroba a opravy čalounických výrobků
38)	Výroba, opravy a údržba sportovních potřeb, her, hraček a dětských kočárků
39)	Výroba zdravotnických prostředků
40)	Výroba a opravy zdrojů ionizujícího záření

41)	Výroba školních a kancelářských potřeb, kromě výrobků z papíru, výroba bižuterie, kartáček a konfekčního zboží, deštníků, upomínkových předmětů
42)	Výroba dalších výrobků zpracovatelského průmyslu
43)	Provozování vodovodů a kanalizací a úprava a rozvod vody
44)	Nakládání s odpady (vyjma nebezpečných)
45)	Přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti
46)	Sklenářské práce, rámování a paspartování
47)	Zprostředkování obchodu a služeb
48)	Velkoobchod a maloobchod
49)	Zastavárenská činnost a maloobchod s použitým zbožím
50)	Údržba motorových vozidel a jejich příslušenství
51)	Potrubní a pozemní doprava (vyjma železniční a silniční motorové dopravy)
52)	Skladování, balení zboží, manipulace s nákladem a technické činnosti v dopravě
53)	Zasilatelství a zastupování v celním řízení
55)	Ubytovací služby
56)	Poskytování software, poradenství v oblasti informačních technologií, zpracování dat, hostingové a související činnosti a webové portály
57)	Činnost informačních a zpravodajských kanceláří
58)	Nákup, prodej, správa a údržba nemovitostí
59)	Pronájem a půjčování věcí movitých
60)	Poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků
61)	Projektování pozemkových úprav
62)	Příprava a vypracování technických návrhů, grafické a kresličské práce
63)	Projektování elektrických zařízení
64)	Výzkum a vývoj v oblasti přírodních a technických věd nebo společenských věd
65)	Testování, měření, analýzy a kontroly
66)	Reklamní činnost, marketing, mediální zastoupení
67)	Návrhářská, designérská, aranžérská činnost a modeling
68)	Fotografické služby
69)	Překladatelská a tlumočnická činnost
70)	Služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy
71)	Provozování cestovní agentury a průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu
72)	Mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti
73)	Provozování kulturních, kulturně - vzdělávacích a zábavních zařízení, pořádání kulturních produkcí, zábav, výstav, veletrhů, přehlídek, prodejních a obdobných akcí
74)	Provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a organizování sportovní činnosti
75)	Praní pro domácnost, žehlení, opravy a údržba oděvů, bytového textilu a osobního zboží
76)	Poskytování technických služeb
77)	Opravy a údržba potřeb pro domácnost, předmětů kulturní povahy, výrobků jemné mechaniky, optických přístrojů a měřidel
78)	Poskytování služeb osobního charakteru a pro osobní hygienu
79)	Poskytování služeb pro rodinu a domácnost
80)	Poskytování služeb pro právnické osoby a svěřenské fondy
81)	Poskytování služeb spojených s virtuálním aktivem
82)	Výroba, obchod a služby jinde nezařazené

jméno podatele	příjmení podatele	vlastnoruční podpis
vztah k právnické osobě		
V	dne	

Příloha B: ŘEMESLNÉ ŽIVNOSTI

Řeznictví a uzenářství
Mlékárenství
Mlynářství
Pekařství, cukrářství
Pivovarnictví a sladovnictví
Zpracování kůží a kožešin
Aplikace, výroba a opravy ortopedické obuvi
Broušení a leptání skla
Zpracování gumárenských směsí
Zpracování kamene
Slévárenství, modelářství
Kovářství, podkovářství
Obráběčství
Zámečnictví, nástrojářství
Galvanizérství, smaltérství
Výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení
Hodinářství
Zlatnictví a klenotnictví
Truhlářství, podlahářství
Výroba a opravy hudebních nástrojů
Opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů
Zednictví
Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení
Montáž, opravy a rekonstrukce chladicích zařízení a tepelných čerpadel
Vodoinstalatérství, topenářství
Montáž, opravy, revize a zkoušky plynových zařízení a plnění nádob plyny
Montáž, opravy, revize a zkoušky tlakových zařízení a nádob na plyny
Montáž, opravy, revize a zkoušky zdvihacích zařízení
Izolatérství
Malířství, lakýrnictví, natěračství
Pokrývačství, tesařství
Klempířství a oprava karoserií
Kamnářství
Opravy silničních vozidel
Holičství, kadeřnictví
Barvení a chemická úprava textilií
Čištění a praní textilu a oděvů
Kominictví
Hostinská činnost
Kosmetické služby
Pedikúra, manikúra

Příloha C: VÁZANÉ ŽIVNOSTI

Diagnostická, zkušební a poradenská činnost v ochraně rostlin a ošetřování rostlin, rostlinných produktů, objektů a půdy proti škodlivým organismům přípravky na ochranu rostlin nebo biocidními přípravky

Geologické práce

Zpracování tabáku a výroba tabákových výrobků

Výroba nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických přípravků a prodej chemických látek a chemických přípravků klasifikovaných jako vysoce toxické a toxické

Výroba a opravy sériově zhotovovaných - protéz, - trupových ortéz, - končetinových ortéz, - měkkých bandáží

Oční optika

Podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady

Projektová činnost ve výstavbě

Provádění staveb, jejich změn a odstraňování

Nákup a prodej kulturních památek nebo předmětů kulturní hodnoty

Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy

Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence

Poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru

Provádění dobrovolných dražeb movitých věcí podle zákona o veřejných dražbách

Oceňování majetku pro - věci movité, - věci nemovité, - nehmotný majetek, - finanční majetek, - obchodní závod

Výkon zeměměřických činností

Zpracování návrhu katalogizačních dat

Měření znečišťujících a pachových látek, ověřování množství emisí skleníkových plynů a zpracování rozptylových studií

Revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení v provozu

Restaurování děl z oboru výtvarných umění, která nejsou kulturními památkami nebo jejich částmi, ale jsou uložena ve sbírkách muzeí a galerií nebo se jedná o předměty kulturní hodnoty

Speciální ochranná dezinfekce, dezinfekce a deratizace - bez použití toxických nebo vysoce toxických chemických látek a chemických přípravků s výjimkou speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace v potravinářských a zemědělských provozech, - v potravinářských nebo zemědělských provozech, - toxickými nebo vysoce toxickými chemickými látkami nebo chemickými přípravky, s výjimkou speciální ochranné dezinfekce a deratizace v potravinářských nebo zemědělských provozech

Průvodcovská činnost horská

Vodní záchranářská služba

Technicko - organizační činnost v oblasti požární ochrany

Poskytování služeb v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti

Provozování autoškoly

Pořádání kurzů k získání znalostí k výkonu speciální ochranné dezinfekce, dezinsekce a deratizace

Péče o dítě do tří let věku v denním režimu

Psychologické poradenství a diagnostika

Drezúra zvířat

Činnosti, při kterých je porušována integrita lidské kůže

Masérské, rekondiční a regenerační služby

Provozování solárií

Příloha D: KONCESOVANÉ ŽIVNOSTI

Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelem pálením) a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin

Výroba a úprava lihu sulfitového nebo lihu syntetického

Výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin

Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva

Nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu

Výroba a zpracování paliv a maziv a distribuce pohonných hmot

Výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie, nepodléhající licenci realizovaná ze zdrojů tepelné energie s instalovaným výkonem jednoho zdroje nad 50 kW

Silniční motorová doprava nákladní vnitrostátní provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti do 3,5 tuny včetně, nákladní vnitrostátní provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny, nákladní mezinárodní provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti do 3,5 tuny včetně, nákladní mezinárodní provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny, vnitrostátní příležitostná osobní, mezinárodní příležitostná osobní, vnitrostátní veřejná linková, vnitrostátní zvláštní linková, mezinárodní linková, mezinárodní kyvadlová, taxislužba

Vnitrozemská vodní doprava

Kontrolní testování profesionálních zařízení pro aplikaci přípravků

Provádění pyrotechnického průzkumu

Provádění veřejných dražeb - dobrovolných -nedobrovolných

Provozování cestovní kanceláře

Ostraha majetku a osob

Služby soukromých detektivů

Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob

Vedení spisovny

Provozování střelnic a výuka a výcvik ve střelbě se zbraní

Provádění trhacích a ohňostrojných prací

Provozování pohřební služby

Provádění balzamace a konzervace

Provozování krematoria

JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ

FYZICKÁ OSOBA

podací razítko

ČÁST A - PODNIKATEL

01 Podnikatel

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) pohlaví ¹⁾ žena / muž ¹⁾	f) rodné příjmení	g) všechna dřívější příjmení	
h) rodinný stav	i) místo narození	j) okres	
k) stát	l) státní občanství	m) datum narození	n) rodné číslo
o) identifikační číslo osoby	p) obchodní firma (jen u osob zapsaných do obchodního rejstříku)		

02 Adresa bydliště

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

03 Adresa sídla

a) sídlo trvale shodné s bydlištěm ²⁾	ANO / NE ³⁾		
b) název ulice	c) č.p. / č.ev.	d) číslo orientační	e) PSČ
f) název obce	g) část obce		
h) okres	i) stát		

04 Adresa pobytu na území ČR (pro zahraniční osoby) ³⁾

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) povolený pobyt do		

05 Předmět podnikání (u živnosti volně vyznačte čísla oborů činnosti na seznamu)

- ve smyslu § 45 resp. § 50 živnostenského zákona ohlašují živnost resp. žádám o koncesi

pořadové číslo 1.	
-------------------	--

06 Provozovna

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	
h) název provozovny	i) umístění provozovny		
j) datum zahájení provozování živnosti v provozovně	k) provozovna podléhající kolaudaci		ANO / NE ³⁾
l) předměty podnikání provozované v provozovně dle poř. čísla / u živnosti volně číslo oboru	/	/	/

07 Odpovědný zástupce

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) státní občanství	f) rodné příjmení	g) datum narození	h) rodné číslo
i) místo narození	j) okres	k) stát	l) pohlaví ¹⁾ žena / muž ¹⁾

¹⁾ vyplní pouze fyzická osoba, která nemá přiděleno rodné číslo

²⁾ vyplní pouze osoba, která má adresu sídla shodnou s adresou bydliště

³⁾ vyplní pouze osoba, která má povolený pobyt

08 Adresa bydliště odpovědného zástupce

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

09 Adresa pobytu odpovědného zástupce na území ČR (pro zahraniční osoby)

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	

10 Datum ustanovení do funkce odpovědného zástupce

--	--	--	--	--	--	--	--

11 Ustanovení odpovědného zástupce pro předměty podnikání
(pořadové číslo předmětu podnikání)

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

ČÁST B - OZNÁMENÍ SPRÁVĚ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

- oznamuji ve smyslu zákona č. 582/1991 Sb., následující skutečnosti SSZ v	
datum zahájení samostatné výdělečné činnosti	

ČÁST C - OZNÁMENÍ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNĚ

- oznamuji ve smyslu zákona o veřejném zdravotním pojištění zahájení výkonu samostatné výdělečné činnosti zdravotní pojišťovně v	
a) název zdravotní pojišťovny	b) druh (kód) ZP
c) číslo bankovního účtu / směrový (identifikační) kód	d) výše zálohy
e) datum zahájení samostatné výdělečné činnosti	

ČÁST D - OZNÁMENÍ PRACOVNÍHO MÍSTA

- oznamuji ve smyslu zákona o zaměstnanosti volné pracovní místo / obsazení volného pracovního místa ^{*)} ÚP v			
a) místo výkonu práce	b) název profese	c) dle KZAM	d) vznik / obsazenost ^{*)} ke dni
e) pracovní právní vztah na dobu určitou / neurčitou ^{*)}	f) pracovní doba	g) počet míst	h) výše mzdy
i) požadované vzdělání, praxe			j) zveřejňovat ☐ ANO / NE ^{*)}
k) kontaktní osoba na pracovišti	l) poznámky: nabízené výhody, speciální požadavky apod.		

ČÁST E - VYBERTE ÚŘADY, VŮČI KTERÝM JE PODÁNÍ ČINĚNO

a) Živnostenský úřad ☐ počet příloh	b) SSZ ☐ počet příloh	c) Zdravotní pojišťovna ☐ počet příloh
d) Finanční úřad ☐ počet příloh	e) Úřad práce ☐ počet příloh	

ČÁST F – ADRESA PRO DORUČOVÁNÍ

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	
h) adresu použít i pro následující řízení ☐ ANO / NE ^{*)}			

ČÁST G – DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

a) telefon	b) datová schránka	c) e-mail
------------	--------------------	-----------

jméno podatele	příjmení podatele	vlastnoruční podpis
V	dne	

Příloha F: Příklad OSVČ Německo

OSVČ chce zedničit v Německu. Česká OSVČ – zedník podnikající v tomto oboru již 5 let – má zakázku od německého občana v Německu, jedná se o drobné zednické práce při rekonstrukci rodinného domu. Na zakázce bude OSVČ pracovat sama, nebudou s ní spolupracovat jiné OSVČ ani jiní zaměstnanci. Odhadovaná délka činnosti je přibližně jeden měsíc.

OSVČ musí splnit následující podmínky a procedury:

1. Česká OSVČ běžně provádí zednické služby v České republice, takže je může poskytovat dočasně a příležitostně i v jiné zemi. Je nutné, aby OSVČ měla zakázky od různých zadavatelů a nesmí na zakázce úzce spolupracovat s jinými OSVČ.
2. Na místně příslušné OSSZ si OSVČ zažádá o potvrzení formuláře A1 pro vyslání, správní lhůta na toto potvrzení je 30 dnů. S vydáním potvrzení by neměl být žádný problém, protože OSVČ působí v ČR v daném oboru déle než 2 měsíce a déle než tuto dobu odvádí platby sociálního pojištění do českého systému. Vezme si i Evropský průkaz zdravotního pojištění, může si navíc sjednat nepovinné komerční zdravotní připojištění.
3. U daní z příjmu postupuje dle smlouvy o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a Německem 18/1984 Sb., důležité je, zda v Německu dojde ke vzniku stálé provozovny. Pokud by OSVČ v Německu vlastnila kamennou provozovnu, vznikla by povinnost registrovat se a odvádět daň z příjmu. Na základě uvedeného příkladu by tato povinnost vzniknout neměla. I pro služby OSVČ se v Německu uplatňuje 15% srážková daň, nicméně povinnost srážet tuto daň spotřebitelé nemají (což je tento případ).
4. U služeb vztahujících se k nemovitostem je místo plnění pro DPH tam, kde se nemovitost nachází, tedy v Německu. Protože odběratelem služby v Německu je spotřebitel, musí se česká OSVČ v Německu přihlásit k DPH na finančním úřadě v Chemnitz a příslušnou daň tam vypořádat (a to bez ohledu na to, zda je v ČR plátcem DPH, nebo ne).
5. Profese zedníka je v Německu regulovaná, OSVČ musí tedy ohlásit kvalifikaci v Německu ještě před začátkem poskytování služeb. Ohlášení zašle na místně příslušnou řemeslnou komoru do Německa a doplní příslušnými dokumenty:
 - a) kopií dokladu o kvalifikaci s překladem do němčiny,
 - b) kopií dokladu o legálním podnikání v ČR – živnostenský list či výpis z živnostenského rejstříku – s překladem do němčiny,
 - c) kopií pasu či občanského průkazu.

6. V případě, že OSVČ bude v Německu pobývat déle než 3 měsíce (což není tento případ), je třeba, aby se v Německu přihlásila k pobytu, vhodné je, aby si tam v takovém případě zažádala o přechodný pobyt občana EU.

OSVČ má mít s sebou potvrzený formulář A1, Evropský průkaz zdravotního pojištění, doklad o tom, že bylo zasláno ohlášení kvalifikace, živnostenský list nebo výpis z živnostenského rejstříku s překladem do němčiny, kopii smlouvy či objednávky, na jejímž základě službu poskytuje apod. Pokud kontrolní orgány posoudí přeshraniční poskytování služeb OSVČ jak tzv. nelegální zaměstnání, jsou uplatňovány vysoké pokuty.

Evidenční štítek

Žádost OSVČ

o vystavení potvrzení o příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení

Tato žádost slouží pro účely určení příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení v souladu s nařízením (ES) č. 883/04 a jeho prováděcím nařízením č. 987/09, nařízením (EHS) č. 1408/71 a jeho prováděcím nařízením č. 574/72 a mezinárodními smlouvami o sociálním zabezpečení, které Česká republika uzavřela.

Místně příslušná OSSZ/ PSSZ/ MSSZ Brno

Razítko OSSZ/ PSSZ/ MSSZ Brno

Evidenční číslo žádosti

Číslo případu

Žádám o vystavení potvrzení o příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení z důvodu výkonu výdělečné činnosti v době

od do

na území EU/EHP/Švýcarska státu/ů, se kterým/i ČR uzavřela mezinárodní smlouvu/y o sociálním zabezpečení

Na základě níže uvedených údajů žádám o posouzení své situace dle příslušného článku platných koordinačních nařízení nebo mezinárodní smlouvy o sociálním zabezpečení jako

vyslání souběh činností výjimka jiná situace

A. Základní identifikace žadatele

Příjmení Jméno Titul Rodné číslo

Rodné příjmení Dřívější příjmení

Rodné jméno Pohlaví Státní příslušnost Datum narození

Místo narození Region narození Stát narození

ADRESA BYDLIŠTĚ – NEMUSÍ SE SHODOVAT S ADRESOU TRVALÉHO POBYTU (viz informace v pokynech k vyplňování)

Název budovy Ulice Číslo popisné Obec

Region PSČ Stát

Telefon Datová schránka E-mail

Zdravotní pojišťovna v ČR

B. Kontaktní adresa (pokud se liší od adresy bydliště)

Název budovy Ulice Číslo popisné Obec

Region PSČ Stát

C. Adresa pobytu

Název budovy Ulice Číslo popisné Obec

Region PSČ Stát

D. Žadatel po dobu uvedenou v žádosti vykonává výdělečnou činnost na území těchto států (nutno uvést i ČR, pokud odpovídá skutečnosti)

☐ Albánie	☐ Austrálie	☐ Belgie	☐ Bělorusko	☐ Bosna a Hercegovina	☐ Bulharsko
☐ Chile	☐ Chorvatsko	☐ Černá Hora	☐ Česká republika	☐ Dánsko	☐ Estonsko
☐ Finsko	☐ Francie	☐ Indie	☐ Irsko	☐ Island	☐ Itálie
☐ Izrael	☐ Japonsko	☐ Kanada	☐ Korea	☐ Kypr	☐ Lichtenštejnsko
☐ Litva	☐ Lotyšsko	☐ Lucembursko	☐ Makedonie	☐ Malta	☐ Maďarsko
☐ Moldavsko	☐ Nizozemí	☐ Norsko	☐ Německo	☐ Polsko	☐ Portugalsko
☐ Québec	☐ Rakousko	☐ Rumunsko	☐ Rusko	☐ Řecko	☐ Slovensko
☐ Slovinsko	☐ Spojené státy americké	☐ Srbsko	☐ Sýrie	☐ Španělsko	☐ Švédsko
☐ Švýcarsko	☐ Tunisko	☐ Turecko	☐ Ukrajina	☐ Velká Británie	☐

E. Údaje o samostatné výdělečné činnosti v ČR

Datum zahájení samostatné výdělečné činnosti Variabilní symbol důchodového pojištění

Datum vzniku oprávnění k výkonu činnosti Identifikační číslo Daňové identifikační číslo

Obor samostatné výdělečné činnosti (dle oprávnění k výkonu činnosti)

Konkrétní charakter vykonávané činnosti

ADRESA SÍ DLA OSVČ V ČR

Úplný název společnosti/v případě fyzické osoby jméno a příjmení

Název budovy Ulice Číslo popisné

Obec Region PSČ

Výše uvedené sídlo OSVČ v ČR je stálým a trvalým sídlem podnikání žadatele ano ne

Žadatel je z této činnosti v ČR pojištěn

a) nemocensky ano ne Pojištěn od

b) důchodově ano ne Pojištěn od

c) zdravotně ano ne Pojištěn od

Činnost žadatele v ČR během výkonu činnosti v zahraničí

bude ukončena bude nadále souběžně nebo střídavě vykonávána nebude vykonávána, po návratu do ČR bude opět pokračovat

F. Údaje o výkonu činnosti v ČR

Žadatel vykonává samostatnou výdělečnou činnost v ČR ano ne

MÍSTO VÝKONU ČINNOSTI V ČR

Stejně jako v předchozím oddílu

Název budovy	Ulice	Číslo popisné
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Obec	Region	PSČ
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Žadatel má status

OSVČ

námořník

letový personál

Název plavidla	Stát vlajky	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Název mateřského letiště	Město mateřského letiště	Stát mateřského letiště
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

OSVČ vykonává samostatnou výdělečnou činnost na území vysílajícího státu dva měsíce před vysláním ano ne

G. Údaje o samostatné výdělečné činnosti v zahraničí – činnost č.

Žadatel vykonává samostatnou výdělečnou činnost v zahraničí ano ne

Žadatel vykonává činnost v zahraničí v období od do

Žadatel má při výkonu činnosti v zahraničí status

OSVČ

námořník

letový personál

Název plavidla	Stát vlajky	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Název mateřského letiště	Město mateřského letiště	Stát mateřského letiště
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Konkrétní charakter vykonávané činnosti

MÍSTO VÝKONU ČINNOSTI V ZAHRAŇÍ ČÍ

Úplný název společnosti/v případě fyzické osoby jméno a příjmení/jméno lodi

Název budovy	Ulice	Číslo popisné	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Obec	Region	PSČ	Stát
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Žadatel nemá stálou adresu ve státě/státech výkonu činnosti

Žadatel uzavírá se zahraničním subjektem pracovněprávní vztah ano ne

H. Poměry výkonu činnosti

Celkový OBRAT žadatele je po dobu uvedenou v žádosti rozdělen v následujícím poměru

<input type="text"/>	%	z činnosti	v ČR
<input type="text"/>	%	z činnosti v (doplňte stát)	<input type="text"/>
<input type="text"/>	%	z činnosti v (doplňte stát)	<input type="text"/>
<input type="text"/>	%	z činnosti v (doplňte stát)	<input type="text"/>
100%	CELKEM		

Předpokládaný PŘÍJEM žadatele z činnosti v ČR a v zahraničí po dobu uvedenou v žádosti lze rozdělit takto

<input type="text"/>	%	z činnosti	v ČR
<input type="text"/>	%	z činnosti v (doplňte stát)	<input type="text"/>
<input type="text"/>	%	z činnosti v (doplňte stát)	<input type="text"/>
<input type="text"/>	%	z činnosti v (doplňte stát)	<input type="text"/>
100%	CELKEM		

PRACOVNÍ DOBA žadatele je po dobu uvedenou v žádosti rozdělena v následujícím poměru

<input type="text"/>	%		v ČR
<input type="text"/>	%	v (doplňte stát)	<input type="text"/>
<input type="text"/>	%	v (doplňte stát)	<input type="text"/>
<input type="text"/>	%	v (doplňte stát)	<input type="text"/>
100%	CELKEM		

Žadatelem POSKYTNUTÉ SLUŽBY jsou po dobu uvedenou v žádosti rozděleny následovně

<input type="text"/>	%		v ČR
<input type="text"/>	%	v (doplňte stát)	<input type="text"/>
<input type="text"/>	%	v (doplňte stát)	<input type="text"/>
<input type="text"/>	%	v (doplňte stát)	<input type="text"/>
100%	CELKEM		

Žadatel vykonává na území členských států samostatnou výdělečnou činnost v rozsahu okrajové činnosti

ano

ne

Uveďte členský stát/členské státy

I. Údaje o předchozí činnosti v zahraničí

Žadatel vykonával již v minulosti činnost v zahraničí ano ne

MÍ STO PŘEDCHOZÍHO VÝKONU ČINNOSTI V ZAHRANIČÍ

Úplný název společnosti/v případě fyzické osoby jméno a příjmení/jméno lodi

Název budovy Ulice Číslo popisné

Obec Region PSČ Stát

V období od do

Status zaměstnanec OSVČ státní úředník námořník letový personál smluvní zaměstnanec ES

J. Údaje o dobách pojištění v zahraničí

Žadatel byl/je pojištěn v rámci systému sociálního zabezpečení jiného státu ano ne

Pojištěn v období od do

Žadatel pobíral/pobírá dávky (peněžité i věcné) ze zahraničního systému sociálního zabezpečení ano ne

Čerpal/čerpal dávky v období od do

Číslo pojištění v zahraničí Název zahraniční instituce Stát

Sektor pracovní úraz a nemoc z povolání rodinné dávky vymáhání důchody nemoc dávky v nezaměstnanosti vše

Název budovy Ulice Číslo popisné

Obec Region PSČ

Žadatel již bylo zahraniční institucí vystaveno potvrzení o příslušnosti ve vztahu k období této žádosti ano ne

Na dobu od do

K. Důvody žádosti o výjimku

Žadatel uvede důvody pro udělení výjimky dle čl. 16 nařízení (ES) č. 883/2004, čl. 17 nařízení (EHS) č. 1408/71 nebo příslušných ustanovení mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení, které Česká republika uzavřela.

L. Prohlášení státního příslušníka třetí země

Prohlašuji, že mám platné povolení k pobytu ano Na období od do

na území České republiky ne

M. Doplňující informace

N. Prohlášení žadatele

Prohlašuji, že informace uvedené v této žádosti i všech příložených dokumentech jsou úplné a pravdivé a že v případě změny výše uvedených informací oznámím tuto skutečnost příslušné OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno/ČSSZ. Jsem si vědom/a, že uvedení nepravdivých nebo neúplných údajů může vést ke změně použitelných právních předpisů sociálního zabezpečení se všemi důsledky (včetně zrušení potvrzení o příslušnosti k právním předpisům), a to se zpětnou účinností.

V Dne
Podpis žadatele

OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno v ověřil/a údaje dne
Jméno, příjmení a podpis oprávněné osoby
OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno

Přílohy:

1. Kopie oprávnění k výkonu samostatné výdělečné činnosti (pokud není ověřitelné v dostupných aplikacích a registrech nebo pokud jej OSSZ/ PSSZ/ MSSZ Brno nemá již k dispozici).
2. Kopie potvrzení o příslušnosti k právním předpisům, pokud bylo žadateli vystaveno zahraniční institucí, ve vztahu k období této žádosti.
3. Kopie smluvních dokumentů, na jejichž základě je zajištěna činnost v České republice a v zahraničí (v závislosti na konkrétní situaci).

Smluvní doklady lze předkládat v ověřené kopii. Ověření dokladů dle originálu může zdarma provést OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno. Neověřené smluvní doklady přiložené k podané žádosti budou považovány za tzv. podpůrné doklady v souladu s čl. 3 odst. 2 nařízení (ES) č. 987/2009.

Tato žádost slouží ke splnění oznamovací povinnosti OSVČ podle čl. 15 nařízení (ES) č. 987/2009 a ke splnění oznamovací povinnosti osoby s bydlištěm na území ČR vykonávající činnost na území dvou nebo více členských států v souladu s čl. 16 odst. 1 nařízení (ES) č. 987/2009 a § 104 odst. 3 zákona č. 187/2006 Sb., v platném znění.

OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno/ČSSZ vyžaduje a zpracovává osobní údaje v souladu s právními předpisy pro ochranu osobních údajů a pouze k legitimním účelům. Více informací naleznete na <https://www.cssz.cz/web/cz/gdpr-informace-o-zpracovani-osobnich-udaju>.

Žádost OSVČ
o vystavení potvrzení o příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení

POKYNY K VYPLNĚNÍ

Oddíl	<p>Členskými státy se rozumí státy Evropské unie (EU) a dále státy Evropského hospodářského prostoru (EHP, tj. Norsko, Island, Lichtenštejnsko) a Švýcarsko (dále jen „členské státy EU/EHP/Švýcarsko“).</p> <p>Smluvními státy se rozumí státy, s nimiž ČR uzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, která obsahuje ustanovení o používání právních předpisů při výdělečné činnosti na území druhého státu (dále jen „smluvní státy“).</p> <p>Datum uvádějte v celém tiskopisu vždy ve formátu dd.mm.rrrr.</p> <p>V záhlaví povinně vyplňte místně příslušnou OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno, období od – do, označte státy výkonu činnosti a situaci.</p>	
A.	Základní identifikace žadatele	<p>Pole Příjmení, Jméno a Rodné číslo jsou povinná pole. Pokud nemá žadatel rodné číslo, uveďte evidenční číslo pojištěnce přidělené ČSSZ.</p> <p>Adresa bydliště – uveďte adresu obvyklého bydliště (ve smyslu centra životních zájmů), která se nemusí shodovat s adresou trvalého bydliště. Jedná se o povinný údaj.</p> <p>Zdravotní pojišťovna – uveďte název Vaší zdravotní pojišťovny v ČR.</p>
B.	Kontaktní adresa	Uveďte kontaktní adresu, je-li odlišná od adresy bydliště uvedené v oddílu A.
C.	Adresa pobytu	Uveďte adresu přechodného pobytu, pobýváte-li přechodně mimo obvyklé bydliště uvedené v oddílu A.
D.	Žadatel po dobu uvedenou v žádosti vykonává výdělečnou činnost na území těchto států	<p>Uveďte všechny státy, na jejichž území vykonáváte činnost po dobu uvedenou v žádosti. Je nutno uvést i ČR, pokud to odpovídá skutečnosti.</p> <p>V případě vyslání k přechodnému výkonu činnosti na území jiného členského/smluvního státu uveďte dotčený zahraniční stát.</p> <p>V případě souběhu činností uveďte dva nebo více států.</p> <p>V případě výjimky nebo jiné situace uveďte dle skutečnosti.</p>
E.	Údaje o samostatné výdělečné činnosti v ČR	<p>Uveďte variabilní symbol důchodového pojištění, identifikační číslo a daňové identifikační číslo.</p> <p>Uveďte obor samostatné výdělečné činnosti (dle oprávnění k výkonu činnosti) a konkrétní charakter vykonávané činnosti.</p> <p>Uveďte adresu sídla OSVČ v ČR a skutečnost, zda je toto sídlo stálým a trvalým sídlem podnikání.</p> <p>Označte, zda činnost v ČR během výkonu činnosti v zahraničí bude ukončena, bude nadále souběžně nebo střídavě vykonávána nebo nebude vykonávána a po návratu do ČR v ní budete opět pokračovat. Označte pouze jednu z uvedených možností. Ukončením činnosti se rozumí ukončení, přerušeni či pozastavení činnosti dle příslušných právních předpisů.</p> <p>Uveďte, zda jste z činnosti OSVČ nemocensky, důchodově a zdravotně pojištěni a od kterého data.</p>
F.	Údaje o výkonu činnosti v ČR	<p>Uveďte adresu místa výkonu činnosti v ČR.</p> <p>Status žadatele vyplňte povinně.</p> <p>Údaj o době činnosti vyslané OSVČ na území vysílajícího státu v době dva měsíce před vysláním je povinný v případě vyslání do členských států EU/EHP/Švýcarska.</p>
G.	Údaje o samostatné výdělečné činnosti v zahraničí	<p>Období výkonu činnosti v zahraničí uveďte od – do. Obě pole musí být vyplněna, přičemž v poli "do" lze uvést "na dobu neurčitou" (odpovídá-li skutečnosti).</p> <p>Pokud v uvedeném období vykonáváte v zahraničí více činností, vyplňte oddíl G. vícekrát v závislosti na počtu těchto činností a očísľujte je.</p> <p>Status žadatele vyplňte povinně.</p> <p>Máte-li status námořník, uveďte název plavidla a stát vlajky, pod níž plavidlo pluje.</p> <p>Letovým personálem se rozumí člen letové posádky nebo posádky palubních průvodčích, který vykonává činnost v oblasti osobní nebo nákladní dopravy. Máte-li status letový personál, uveďte název mateřského letiště, město a stát, kde se mateřské letiště nachází.</p> <p>Uveďte konkrétní charakter vykonávané činnosti v zahraničí.</p> <p>Uveďte adresu místa/míst výkonu činnosti v zahraničí.</p> <p>Nemáte-li stálou adresu výkonu činnosti v zahraničí, označte tuto skutečnost.</p> <p>Uveďte, zda uzavíráte pracovněprávní vztah se zahraničním subjektem.</p>

H.	Poměry výkonu činnosti	Oddíl je povinný pouze v případě souběžného výkonu samostatné výdělečné činnosti na území dvou nebo více členských států EU/EHP/Švýcarska. Uvedte kvalifikovaný odhad.
		Pokud souběžně pracujete na území 2 až 4 členských států, uveďte údaje k těmto státům. Součet hodnot bude 100 %.
		Pokud souběžně pracujete na území více než 4 členských států (včetně ČR), uveďte údaje ke čtyřem státům s největším podílem. Součet hodnot bude menší než 100 %.
		V případě potřeby pracovník OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno/ČSSZ údaj došetří pomocí posouzení smluvních dokladů za minulá období výkonu výdělečné činnosti (zpravidla předcházejících 12 měsíců).
		Okrajové činnosti jsou činnosti, které jsou stálé, ale nevýznamné z hlediska času a ekonomického výnosu, a představují méně než 5 % pravidelné doby pracovníka a/nebo méně než 5 % jeho celkové odměny/příjmu. Pokud je činnost v jednom ze sledovaných kritérií méně než 5 % a současně ve druhém méně než 10 %, jedná se také o okrajovou činnost.
I.	Údaje o předchozí činnosti v zahraničí	Vyplňte pouze v případě předchozího výkonu činnosti v zahraničí. Vyplňte údaje za období 2 let předcházejících období této žádosti. Máte-li takových činností více, uveďte pouze poslední z nich.
		Lze označit více statusů, pokud to odpovídá skutečnosti.
J.	Údaje o dobách pojištění v zahraničí	Vyplňte pouze v případě předchozí účasti na pojištění v zahraničí.
		Máte-li zahraniční číslo pojištění, uveďte toto číslo, název zahraniční instituce, stát a sektor, jehož se číslo týká. Sektorem se rozumí odvětví sociálního zabezpečení, např. sociální pojištění, zdravotní pojištění, vše atd.
K.	Důvody žádosti o výjimku	Vyplňte pouze v případě žádosti o výjimku dle čl. 16 nařízení (ES) č. 883/2004, čl. 17 nařízení (EHS) č. 1408/71 nebo mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení, které Česká republika uzavřela.
L.	Prohlášení státního příslušníka třetí země	Nejste-li státním příslušníkem členského státu EU/EHP/Švýcarska, uveďte, zda máte platné povolení k pobytu na území ČR, a pokud ano, uveďte datum platnosti od – do.
M.	Doplňující informace	Lze uvést doplňující informace týkající se konkrétní situace žadatele.
N.	Prohlášení žadatele	Žadatel svým podpisem potvrzuje, že údaje, které do žádosti uvedl, jsou pravdivé a je si vědom důsledků uvedení nepravdivých nebo neúplných údajů.

DŮLEŽITÉ ODKAZY

Databáze regulovaných povolání www.ec.europa.eu

BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export www.businessinfo.cz

Jednotné kontaktní místo Liberec www.liberec.cz/jkm/

Německo

Hospodářská komora www.ihk.de

Handwerkskammer - Vyhledávání řemeslných komor:

<http://www.handwerkskammer.de/?PHPSESSID=efrj09rv0a4mv2l9p1pennl103>

Industrie- und Handelskammer - Vyhledávání průmyslových a obchodních komor: <http://www.dihk.de/ihk-finder>

Polsko

Popisy procedur u vybraných profesí www.biznes.gov.pl/en/online-services

Služba Polské republiky, pro podnikatele <https://www.gov.pl/>

Státy Evropské unie Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Itálie, Irska, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunská, Řecka, Slovenska, Slovinska, Španělska, Švédsko, Velké Británie).

CHCETE ZAČÍT PODNIKAT V ČLENSKÝCH STÁTECH EU?

Podnikáte v České republice na základě živnostenského oprávnění?

A chcete své služby poskytnout širšímu spektru klientů?

Chcete expandovat do zahraničí a nevíte jak na to?

V první řadě si musíte určit, zda chcete poskytovat služby

PŘESHraničně (příležitostně a dočasně) nebo se v členském státě **USADIT**.

PŘESHraniční poskytování služeb

Služby jsou poskytovány jednorázově, nepravidelně, příležitostně, dočasně.

Hlavním předpokladem pro podnikání v jiném členském státě je mít platné živnostenské oprávnění příslušné činnosti z České republiky.

Současně mít tiskopis o příslušnosti k právním předpisům, tj. formulář A1, který potvrzuje ČSSZ.

Dále se doporučuje mít podepsanou smlouvu o dílo nebo objednávku se zahraničním partnerem.

Podmínkou je, aby daná služba byla poskytována i v zemi původu.

Podnikateli musí zůstat živnostenské oprávnění aktivní.

USAZENÍ

Služby jsou poskytovány pravidelně a dlouhodobě.

V případě dlouhodobého výkonu činnosti, je potřeba si založit živnost v daném státě. Osoba trvale podniká v členském státě a může provozovat provozovnu (hotel, restaurace).

Pokud už víte, jakým způsobem budete služby poskytovat, je dále vhodné si zjistit, zda je Vaše povolání v dané zemi regulováno nebo neregulováno.

NEREGULOVANÁ POVOLÁNÍ

Neregulované činnosti může podnikatel vykonávat volně, bez splnění jakýchkoli požadavků a podmínek.

REGULOVANÁ POVOLÁNÍ

Povolání je regulované, pokud je k jeho výkonu nutné mít specifický diplom, který otevírá přístup k tomuto povolání, nebo složit speciální zkoušky, např. státní zkoušky, nebo se zaregistrovat u profesní organizace.

V různých zemích EU jsou regulována různá povolání.

Podívejte se do databáze regulovaných povolání a zjistěte, zda je Vaše povolání regulováno v zemi EU. **Dostupné na ec.europa.eu.**

Dozvíte se také, která instituce uděluje právo k jeho výkonu v dané zemi.

OBECNÝ SYSTÉM UZNÁVÁNÍ KVALIFIKACÍ

Pokud je povolání regulované, osoba, která získala kvalifikaci v jiném členském státě, potřebuje její oficiální uznání. Uznávání odborných kvalifikací provádějí příslušné orgány hostitelského členského státu.

Současně s ohlášením o poskytování přeshraničních služeb podnikatel doloží:

- Kopie průkazu totožnosti, prokazující státní příslušnost OSVČ.
- Kopie dokladu prokazující, že poskytovatel služby je legálně usazen v zemi původu a že zde nemá zakázanou činnost (živnostenský list nebo výpis z živnostenského rejstříku s překladem do příslušného jazyka).
- Pro profese, které jsou v zemi původu regulované, doklady o kvalifikaci s příslušnými překlady.
- Pro profese, které v zemi původu regulované nejsou, doklad, že OSVČ danou činnost vykonávala v jednom nebo více členských státech minimálně po dobu 1 roku v uplynulých 10 letech s příslušnými překlady.

NĚMECKO

Vhodným informačním pramenem je webová adresa **www.ihk.de**. Na této internetové adrese se dají najít všechny místně příslušné hospodářské komory a u každé lze jednotlivě vyhledat potřebné detailní informace a i další zdroje, kde hledat. Další možností je obrátit se na **české Euro Info Centrum** v kraji, ve kterém podnikatel podniká. Toto centrum zjistí veškeré informace za pomoci partnerského EIC v Německu.

Žadatel uvede na úřadě (Ordnungsamt) činnost/činnosti, které chce a zaplatí poplatek. Výši určují samosprávy a v současné době se pohybuje mezi 10 – 60 EUR. Úřad následně informuje automaticky všechny dotčené úřady a instituce elektronicky (finanční úřad, obchodní a průmyslovou nebo řemeslnou komoru, zdravotní pojišťovnu, příp. úřad práce).

Obchodní a průmyslová komora sdružuje podnikatele z obchodu a průmyslu, zajišťuje pro ně vzdělávání, vystavuje celní papíry, potvrzuje původ zboží atd.

Řemeslná komora zajišťuje vzdělávání pro své členy, jmenuje mistry, uznává mistrovské tituly, nebo nárok na mistrovský titul z jiných států EU a sdružuje všechny řemeslné firmy a živnostníky.

Členství v hospodářské komoře je pro německé podnikatele povinné a platí to pro všechny podnikatele, kteří jsou v Německu usazení (výjimku mají poskytovatelé přeshraničních služeb). Podnikatel, který vykovává řemeslnou živnost, je povinen být příslušníkem řemeslné komory.

Oznámení o registraci živnosti poskytuje komoře příslušná instituce, kterou

je finanční úřad (Finanzamt) nebo živnostenský úřad (Gewerbeamt nebo Amt für Öffentliche Ordnung).

Odvody na zdravotní pojištění je potřeba hradit zdravotní pojišťovně v České republice a v Německu se podnikatel prokazuje Evropským zdravotním průkazem.

V případě usazení podnikatele v Německu je potřeba, aby se odhlásil u zdravotní pojišťovny v České republice a následně si vybral novou zdravotní pojišťovnu v Německu, které bude hradit pojistné

Německo zavedlo proceduru ohlášení kvalifikace pro přeshraniční poskytování služeb v regulovaných činnostech. Stačí zaslat písemné ohlášení, které bude obsahovat potřebné údaje na příslušný kompetentní orgán.

Ohlášení má obsahovat následující informace:

- Kontaktní a identifikační údaje poskytovatele služeb (jméno, příjmení, národnost, datum a místo narození, číslo pasu, kontaktní adresa včetně telefonu a e-mailu).
- Popis činnosti-profese, kterou ve své domovské zemi vykonává.
- Informace o formě podnikání v domovské členské zemi.
- Informace o tom, zda je jeho činnost v domovské členské zemi regulována.
- Informace o jeho kvalifikaci.

Ohlášení v německém jazyce je nutné doplnit následujícími dokumenty:

- Dokladem o českém občanství (např. kopie občanského průkazu nebo pasu).
- Dokladem, že je poskytovatel služby ve své domovské zemi usazen v profesi, kterou chce přeshraničně poskytovat v Německu (živnostenský list nebo výpis z živnostenského rejstříku spolu s překladem do němčiny).
- Pokud profese není regulována v domovské zemi, dokladem, že ji tam legálně vykonává minimálně po dobu 2 let v uplynulých 10 letech (opět spolu s překladem do německého jazyka).

Daňová oblast pro podnikání je v Německu komplikovaná. Doporučuje se, pro řešení daňových záležitostí obrátit na kvalifikované daňové odborníky, kteří se těmito záležitostmi zabývají.

POLSKO

V Polsku lze založit živnost online, prostřednictvím CEIDG (centrální evidence hospodářské činnosti), bez nutnosti návštěvy úřadů. CEIDG je seznam fyzických osob podnikatelů, kteří podnikají na území Polské republiky. V rejstříku CEIDG lze změnit údaje v zápise, přerušit či ukončit podnikání. Veškeré otázky a problémy spojené s registrací, lze samozřejmě vyřešit na kterémkoliv městském či obecním úřadě.

Podnikající fyzická osoba splňující všechny předpoklady pro podnikatelskou činnost v Polsku si musí vyřídit záležitosti v jednotlivých krocích:

- Podání žádosti o zápis do Evidence podnikatelských činností (Ewidencja Działalności Gospodarczej) v místě bydliště či místě provádění podnikatelských aktivit, a poté obdrží statistické číslo REGON. Číslo vydává místní statistický úřad (Urząd statystyczny).
- Vytvoření razítka podniku. To musí obsahovat tyto údaje: celé jméno podniku, adresu podniku a číslo REGON.
- Otevření bankovního účtu (není nutnou podmínkou)
- Podání žádosti o vydání daňového čísla (NIP) na místní daňový úřad. Žádost obsahuje informaci o zápisu do obchodního rejstříku a potvrzení o vydání statistického čísla REGON.
- Registrace u instituce sociálního pojištění.
- Informování místního obecního úřadu o místě (budově), na kterém bude podnikatelská aktivita prováděna z důvodu odvodu daně z nemovitosti (Podatek od nieruchomości).

